

Iskra

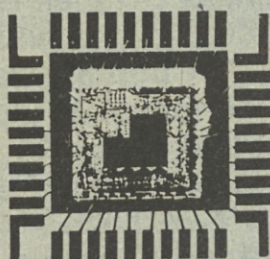
Добро пожаловать в объединение Искра товарищ Горбачев!

Мы очень рады, что Вы решили во время Вашего визита в Югославию посетить Искру.

Мы Вам с большим удовольствием покажем наши достижения в области современных технологий, применяемых в системах цифровой телефонной коммутации, информатики и системах автоматического управления.

Вам, товарищ Горбачев, Вашей супруге Раиси Максимовне и всем членам делегации желаем приятного пребывания у нас.

Желаем Вам также больших успехов в процессе перестройки в Советском Союзе.

Pozdravljeni v Iskri, tovariš Gorbačov!

Veseli smo, da ste se med svojim obiskom v Jugoslaviji odločili obiskati tudi Iskro. S ponosom vam bomo pokazali naše dosežke sodebnih tehnologij s področja digitaliziranih telekomunikacijskih sistemov, informatike in procesne avtomatizacije.

Vam, tovariš Gorbačov, vaši soprogi Raisi in ostalim članom delegacije želimo prijetno bivanje v naši domovini.

Želimo pa vam tudi veliko uspeha pri uveljavljanju perestrojke v Sovjetski zvezi.

Iskra
ZNAJANJE ZA PRIHODNOST

ЗНАНИЕ ДЛЯ БУДУЩЕГО

Četrtek, 17. marec

Četrtek, 17. marec je bil za Iskro velik dan. Tega dne je natanko ob 10. in 12 minut dopoldne prišel na obisk v Iskro sovjetski partijski voditelj Mihail Gorbačov, danes gotovo ena izmed najpomembnejših osebnosti svetovne politične scene in človek, ki je s svojo besedo, ravnanjem in hotenji odločno zazrt v prihodnost na pragu 21. stoletja.

Naša »tehnološka dolina« v ljubljanskih Stegnah je ta četrtek kazala slavnostno podobo. Zlasti živahno in vznemirljivo pa je bilo pred poslopjem delovne organizacije Avtomatika, kjer smo visokemu gostu, soprogi in spremstvu pripravili prisrčen sprejem.

Vsebinsko bi lahko dveurno srečanje najvišjih predstavnikov Sovjetske zveze z Iskro razdelili v dva dela: prvi, enourni konferenčni del, v okviru katerega so najvišji predstavniki naše republike seznanili Gorbačova z družbenopolitično ureditvijo in položajem naše republike v Jugoslaviji ter njenimi gospodarskimi dosežki. Predsednik PO SOZD Iskra, Franc Šifkovič pa je predstavil poslovanje in strategijo Iskre ter sodelovanje s Sovjetsko zvezo tudi s stališča sprememb, ki jih v medsebojno izmenjavo prinaša perestrojka. Drugi del obiska pa je bil namenjen ogledu priložnostne razstave treh, za sovjetski trg izjemno zanimivih programov: avtomatizacije v industriji, energetike in teleinformatike, ogledu proizvodnje in Centra za računalniško-tehnično informatiko, kjer je visoki gost pokazal izredno zanimanje in poznavanje inženirskih aplikacij s področja aparature in programske opreme ter mehanskega konstruiranja.

Po dveurnem obisku v Iskri si je Gorbačov z ženo Raiso in spremstvom ogledal še Ljubljano, nakar so istega četrta, 17. marca, sledili še zaključni razgovori na Brdu.

D. Ž.

Iskra Elektromotorji

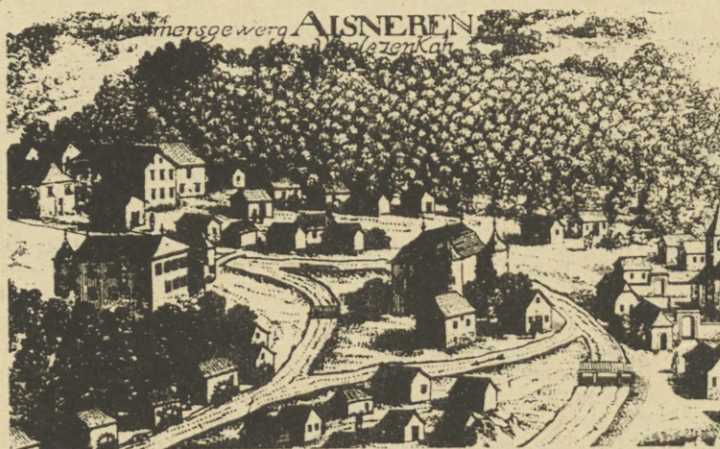
Železniki so fužinarski trg v ustju debri gornje Selške doline, kjer ni prostora za polje, temveč so naseljenci izkoriščali vodno moč Sore; hiše, postavljene po tesnem dnu doline, ki je razen na Rácovniku povečini ožje od 100 m, med hišami reka stisnjena med škarpe in pod oboke, mostov. Deli naselja: gručasti Rácovnik na prostornejšem severovzhodnem desnem bregu, Tinje v sredi in Gorénji konec na jugozahodnem levem bregu, skupino hiš ob izlivu Smoleve še posebej imenujejo Ovcja vas. Po osvoboditvi se naselje širi v ozko ravnico v Otókih proti Češnjici in se zrašča z njo.

Nad bregom Sore se vzdigujejo strmi, gozdnati bregovi racmanskega Kovaškega vrha in Špika (864 m), za njima Strmec (930 m), zahodno od grape Smoleve pa gorenjski Kovaški vrh (846 m) in za njim Váncovec (1078 m); pozimi sonce več tednov ne posije čez te vrhove v dno doline; nad levim bregom se vzpenjajo obronki Štedel vrha (1154 m) s strmimi senožetmi po bregu Krasu. Merjenje padavin od 1948, povprečno 1790 mm na leto. Na podnebje kraja vpliva gorska okolica, zime so navadno dolge in združene s pogostnim toplotnim obratom, poletja blaga, padavin več kakor v Škofji Loki, pred močnimi vetrovi daje zavetje tesna dolina. Skozi kraj cesta Škofja Loka—Petrovo brdo, od nje odcep stranske ceste skozi grapo Smoleve v Ojstri vrh. Razen Sore in (Prednje) Smoleve hudourniški Sovivnik in potok Dašnjica ob stiku s Češnjico. Vodovod od 1957 z zajetji v Mlakah, v Trebušniku in pod Dražgošami. Med hišami majhni vrtovi, po bregovih košenine in nad njimi gozd.

Kmalu potem, ko so zemljiški gospodje-freisniški škofje 1277 dobili od cesarja pravico izkoriščati rude na svojih posestih, so naselili ob hitro tekoči vodi sredi gozdnatih hribov fužinarje iz Furlanije. Valvasor omenja fužinarske družine Plavce, Pere, Petrazze in Amotte. Na stare čase fužinarstva še spominjajo stare stavbe z nadstropnimi pomoli in železnimi polknicami (Plnada, Plavčeva, Bonceljnova, Pobčeva hiša), ki so bile obnovljene po velikem požaru 1822. Značilne skrilaste strehe, stari portali, okna z rožanci, mrežami in polknicami; pri kletnem oknu Opalte vklesana letnica 1513 in ime gradbenika. Iz okolice so se priselili železarji, ki so dotlej talili rudo v kopastih pečeh na veter. Fužinarji so dobivali za kovaška dela ljudi iz Kroke, Tržiča in Borovelj. Od teh najbrž izvira posebnost v govoru — pogrkovanje. Zaradi tujega življa so okoličani še v prejšnjem stoletju Železnike ime-

Pred dnevom Iskre

Predstavljamo vam Železnike

Kot smo že poročali, je naša DO Elektromotorji v Železnikih prireditelj in organizator letošnjega dneva Iskre in borca. Vsekakor ne bo nezanimivo, če morda to pot malce podrobneje predstavimo Železnike, v nekem smislu dokaj znan in zgodovinski kraj na Slovenskem. Podatke o Železnikih smo povzeli po Krajevnem leksikonu Slovenije.

novali Láhovše. Fužinarji so imeli pri zemljiški gosposki znatne privilegije in so bili oproščeni dajatev, razen v času od 1515 do 1521, ko so se pridružili kmetskemu uporu. L. 1575 so Železniki postali trg. V rudarskih zadevah so bili podrejeni gorskemu sodišču v Ljubljani, v sodnih in političnih pa gosposčini v Škofji Loki. L. 1848 so namesto rudarskega sodnika dobili župana.

O plavžu v dolini se navaja najstarejša letnica 1422, ki je bila vklesana v kamniti plošči, vzdani pri stari topilni peči na volka na Rácovniku. V 16. stol. so namesto preprostih slovenskih peči na volka uvedli brejšijanske peči z dvojnimi phalom. V 17. stol. sta tod delala dva plavža, dve večji in pet manjših fužin s kladivi na vodni pogon ter cela vrsta vigenjcev s 110 ješami. Po listini iz 1628 je železarstvo z oglarstvom in tovorništvom zaposlovalo ok. 2000 ljudi. Rudo bobovec so kopali okoliški kmetje po Kovaškem vrhu, v Smolevi, na Pečani, okoli Lájš in Dražgoš, nosili so jo tudi s poljanske strani. Oglje so kuhali kmetje v okoliških gozdovih. Fužinarji so prodajali žebelje v Italijo in v Levant, tovorniki so jih v sodčih odpremljali čez Petrovo brdo. V prejšnjem stoletju sta začeli majhne, zastarele obrate dušiti konkurenca močne angleške, švedske in ruske industrije ter visoka carina. Fužinarji v Železnikih so se združili v dve delniški družbi, a tudi to ni izboljšalo položaja. L. 1866 so imeli večino delnic Globočniki, 1909 so ostali edini lastniki fužin in jim je pripadla naloga, da pokopljejo fužinarstvo, ki je 500 let dajalo življenje Železnikom. Fužine so spremenili v žage, plavž je zadnjikrat talil rudo 1902, utihnil je »norec« tj. veliko kladivo, 19. 6. 1902 je ugasnil zadnji ogenj v vigenjcu in s tem je bil tu konec železarstva. Vigenjce so sčasoma podrli, ostal je samo plavž v Gorenjem koncu, ki je zaščiten kot kulturnozgodovinski spomenik; njegovo okolico so izpraznili in zravnali. Umetnostno zanimiva baročna cerkev sv. Frančiška iz 1706 na Logu z Layerjevo in Metzingerjevimi slikami; Wolfove in Gosarjeve slike ter Grilčeve freske v cerkvi sv. Antona, ki so jo po vojni obnovili.

Med okupacijo so bili Železniki večkrat prizorišče bojev. V noči od 22. na 23. 1. 1944 se je Prešernova brigada bojevala z Nemci med hišami, dokler ni prišla Nemcem na pomoč okrepitev iz Loke. Dne 21. 11. 1944 je Gradnikova brigada zavzela Železnike po tridnevnih bojih; Nemci so se prebili nazaj šele po februarški ofenzivi 1945, po hudih bojih pa je bil kraj 6. 4. 1945 dokončno osvobojen. Spomenik pionirskega odreda Ratitovec pri šoli in spomenik padlim na trgu.

Bolj enotni na tržišču, tudi zaradi padca konjunktore

Na konferenci direktorjev Iskrinih predstavništev v Jugoslaviji ter na sestanku poslovodij Iskrinih prodajal in regionalnih skladišč so opozorili na še vedno izrazito konjunkturo širokopotrošnih izdelkov, hkrati pa na precejšen padec prodaje drugih izdelkov. Članki v sredstvih javnega obveščanja v nekaterih drugih republikah o Sloveniji so vzbudili tudi določen odpor do nakupa izdelkov slovenskih proizvajalcev, tudi Iskrinih.

Te dni sta bili v Ljubljani najprej seja poslovodij Iskrinih prodajal in regionalnih skladišč v Jugoslaviji, nato pa še konferenca direktorjev Iskrinih predstavništev v Jugoslaviji. Že v kratkem se bo sešla tudi Iskrina potniška mreža. Namen vseh treh delovnih zasedanj je opredeliti vlogo posameznih oblik trženja v celotni prodajni verigi, nadaljevati in utrditi prenovo Iskre Commerce ter seveda oceniti položaj in rezultate na tržišču in se dogovoriti za prihodnje akcije.

Konferenca direktorjev Iskrinih filijal je bila razdeljena na dva dela. Na internem je tekla beseda o zadolžitvah, izpolnjevanju planskih obveznosti, nagrajevanju in podobno, drugi del pa je bil namenjen preučevanju problematike proizvodnje, prodaje in položaja na jugoslovanskem tržišču. Domala enotna ugotovitev za vso Jugoslavijo, seveda z redkimi izjemami, je ta, da je konjunktura širokopotrošnih izdelkov še vedno nad pričakovanji, zaradi pomanjkanja investicij, pomanjkanja dela in zaradi izpadov v proizvodnji pa je izredno otežkočen plama drugih izdelkov.

Konferenca direktorjev Iskrinih predstavništev je med drugim obravnavala tudi najnovejša dogajanja na jugoslovanskem tržišču.

Direktorji Iskrinih predstavništev iz nekaterih drugih republik so opozorili tudi na izredno škodljivo pisanje v določenih tamkajšnjih sredstvih javnega obveščanja, ki povzročajo med neobveščeni bralci zaradi tendencioznega pisanja precejšnje negotovnosti do Slovenije, s tem pa tudi določen odpor do nakupa slovenskih izdelkov. Če k te-

goslavija v Iskri Commerce Blaž Markun je v zvezi s tem poudaril tole: »Mislim, da smo se v sozdu prvič po dolgem času dogovorili, da bo skupaj nastopilo več Iskrinih delovnih organizacij; skupaj bomo organizirali seminarje, tržne nastope in druge oblike predstavljanja Iskrinih izdelkov. Prepričan sem, da bo sedanji padec konjunktore povzročil tudi to, da se bomo v Iskri mobilizirali in začeli nastopati na tržišču kot Iskra in ne kot posamezna temeljna ali delovna organizacija. Z veseljem to že ugotavljamo pri delovnih organizacijah na področju aktorike, vse bolj pa skupaj nastopajo tudi proizvajalci teleinformatike.

Sestanek poslovodij Iskrinih prodajal in regionalnih skladišč v Jugoslaviji je bil bolj namenjen dinamiki poslovanja v letošnjem letu, predstavitvi novih Iskrinih izdelkov, kakovostnejši obdelavi kupcev, kakovostnejši prodaji, zmanjševanju zalog in, ne nazadnje, terjatvam.

Sestanek poslovodij Iskrinih prodajal in regionalnih skladišč v Jugoslaviji je bil bolj namenjen dinamiki poslovanja v letošnjem letu, predstavitvi novih Iskrinih izdelkov, kakovostnejši obdelavi kupcev, kakovostnejši prodaji, zmanjševanju zalog in, ne nazadnje, terjatvam.

Kakovost izdelkov in trženja, cene, terjatve in še marsikaj je bilo v ospredju sestanka poslovodij Iskrinih prodajal in regionalnih skladišč v Jugoslaviji. Sejo je vodil pomočnik direktorja Tržnega področja Jugoslavija, zadolžen za trgovsko mrežo, Jože Prijatelj.

LD

Od stroja v šolsko klop

V novogoriški Iskri Avtoelektriki posvečajo izobraževanju ob delu izredno pozornost. To ugotovitev povzemamo iz podatka, da razpisa za izobraževanje ob delu za šolsko leto 1987/88 sploh niso omejevali, nasprotno, z raznimi pozivi prek oglasnih desk, na zborih delavcev in drugačinih akcijah so spodbujali zaposlene, da se kar najbolj množično vključijo v izobraževanje ob delu predvsem za pridobitev poklica tehničnih smeri.

Na ta način se je vključilo v izobraževanje ob delu na ravni delovne organizacije kar 105 delavcev, kar je največ v zadnjih nekaj letih. Precej je tudi zaposlenih, ki opravljajo razna dela in naloge, sicer uspešno, a nimajo potrebne izobrazbe. V želji, da bi jo pridobili, je kadrovska služba zastavila veliko akcijo in evidentirala 52 delavcev za izobraževanje na IV. stopnji v smeri oblikovalca kovin in 10 delavcev na II. stopnji v smeri obdelave kovin.

Ob tem je vsekakor zanimiva še ena novost. Zaradi odličnega sodelovanja s tehničnim šolskim centrom iz Nove Gorice je le-ta ugodil prošnji Avtoelektrike, naj bi tovrstno izobraževanje potekalo v delovni organizaciji, seveda po delovnem času. Tak način se je pokazal pozitiven, saj »šolarjem« ni treba hiteti po delu v pristojne šolske ustanove, ampak se preselijo le v dvorano delavskega samoupravljanja, kjer si dvakrat tedensko nabirajo znanje v inš-

truktažni obliki.

Prvi predmet, s katerim so se spoznali, je bila matematika (tudi zato, ker je le-ta predmet najbolj selektiven in je nekatere že odvrgnil od nadaljnega šolanja). Tisti, ki vztrajajo pa so že naredili izpit iz umetnostne vzgoje, varstva pri delu in zdravstvene vzgoje. Torej je pričakovati, da se bo odstotek izobrazbe zaposlenih prav po zaslugi teh šolarjev nagnil v prid boljšim statističnim pokazateljem glede izobrazbene strukture članov Iskre Avtoelektrike.

M. R.

Podpredsednik Iskraš

Z nedavno končane letne konference novogoriškega občinskega sindikalnega sveta je prišla v Avtoelektriko prijetna novica, da so novogoriški sindikalni delavci izvolili novo vodstvo, med katerim je tudi Iskraš Miloš Vodopivec, izvoljen za podpredsednika novogoriških sindikalistov. Funkcijo bo neprofesionalno opravljal do mandatno obdobje. Sicer pa je Miloš Vodopivec že dolgoletni sindikalni aktivist, trenutno (oz. še dve leti) tudi predsednik predstava konference osnovnih organizacij sindikata Iskre Avtoelektrike. Čestitamo!

M. R.

Tovarna delovnih sredstev

Nove prostorske pridobitve

Lani se je dejavnost tovarne generatorjev in elektronike Iskre Avtoelektrike Nova Gorica preselila v povsem nove proizvodne objekte. S tem je bila zaključena ena izmed največjih investicij v zadnjih letih v tej vitalni delovni organizaciji, ki je vsekakor velikega pomena z več vidikov. Eden je gotovo tudi ta, da je s to investicijo prišla do več prostorov tudi tovarna delovnih sredstev, saj potekajo prav te dni selitve v bivše prostore tovarne generatorjev

in elektronike. V njih bodo organizirali dejavnosti orodjarstva, vzdrževanja in proizvodnje nove tehnološke opreme.

Čeprav so ti prostori stari, pravijo v tovarni delovnih sredstev pa so se z adaptacijo in preureditvijo pokazali kot izjemno kvalitetni, gledano dolgoročneje pa jim pravijo kar »življenjski« prostori, ki so bili še kako potrebni za nemoteno delo in nadaljnji razvoj tega 378 članskega kolektiva.

M. R.

Kje bomo letos lovali?

Iz sredstev javnega obveščanja smo zadnje dni zaskrbljeno spremljali dogajanja na turističnih borzah, kjer so razne turistične agencije postregle tudi s podatkom, koliko bo treba letos odšteti za nekaj dni počitnic na morju. Podatki so naravnost zastrašujoči, saj so na primer na nedavno končani sarajevski turistični borzi povedali, da bo stal penzion v hotelski sobi B kategorije med

35.000 in 50.000 dinarji. Torej bo morala povprečna družina plačati za deset dni počitnic ob našem Jadranu kar krepko prek sto starih milijonov.

Seveda bodo ob vsem tem tudi cenejše variante. Tu mislimo na počitniške zmogljivosti, s katerimi razpolagajo delovne organizacije. Med dokaj dobro ponudbo, tako kvalitetno, kot številčno, gotovo sodi

tudi Iskra Avtoelektrika Nova Gorica. In kaj so nam pripravili, kaj nam bodo ponudili, kam se bomo lahko prijaviли za letovanje v letošnji dragi poletni sezoni? To smo povprašali najodgovornejšega moža za letovanje v Avtoelektriki Fabjana Vičiča.

Na prvo mesto moram vsekakor postaviti naš motel v Medulinu pri Puli, ki smo ga kupili pred tremi leti. Tu imamo petdeset ležišč in lahko ponudimo kompletne penzion-ske storitve. Če bo zanimanje za letovanje v tem kraju, bomo zakupili tudi zasebne sobe, hrano pa bomo postregli v našem motelu.

Druga nova, predvsem pa velika pridobitev so štirje novi, prekrasni apartmaji v Barbarigi pri Puli, ki bodo v celoti na red do sezone. Ti apartmaji so naša last, kot tudi apartmaji v Maredi pri Novem Gradu, teh je devet in bodo seveda na razpolago našim delavcem tudi to sezono. Služba ima možnost že tradicionalnega utečenega zakupa apartmajev na otoku Pag, kjer lahko ponudi tri objekte, v katerih lahko letujeta po dve družini. Tisti, ki imajo radi letovanje

v počitniških prikolicah, bodo lahko izbirali med desetimi tovrstnimi enotami. Prikolice so trenutno še na dvorišču v delovni organizaciji, saj jih določeni strokovnjaki temeljito obnavljajo in jim dajejo novi videz. Namestili jih bomo v kampe, kjer smo jih že imeli, saj so bili uporabniki z namestitvami, oz. kampi zadovoljni (Stoja, Valovine, Fažana).

Kdor pa bi se rad naučil čistega in svežega zraka ter neokrnjene narave in lepot hribov, bo lahko koristil tudi kočico na Stador planini nad Tolminom.

Torej bo ponudba počitniških zmogljivosti Iskre Avtoelektrike res pisana in bogata, žal pa v tem trenutku še ne moremo postreči s cenami za uporabo, oz. koriščenje. To bo znano v začetku prihodnjega meseca, ko bo objavljen tudi razpis in vse druge potrebne informacije o možnosti vpisa, predvsem pa plačila. V kolikor bodo seveda možnosti in finančna sposobnost delovne organizacije, bo služba predlagala plačilo letovanja na več obrokov.

M. R.

Iskra

SOZD Iskra
Izobraževalni center
Ljubljana

razpisuje strokovno izpopolnjevanje na temo:

Metrologija in preizkušanje

v času od 6. do 8. 4. 1988

Strokovno izpopolnjevanje je namenjeno tehnologom kontrole kakovosti, delavcem v RR dejavnosti in drugim delavcem, ki se ukvarjajo s planiranjem kakovosti in tehnologije kontrole. Program seminarja sodi v sistematično izobraževanje delavcev na področju TEHNOLOGIJE KONTROLE KAKOVOSTI in je nadgrajevanje programa »Osnove kakovosti in statistične metode« (I. del). Seminarja se lahko udeležijo tudi posamezniki, ki se ukvarjajo z metrologijo in preizkušanjem in se I. dela tehnologije kontrole kakovosti niso udeležili.

Vsebina: udeleženci seminarja se bodo seznanili predvsem z zakonskimi določili na področju preverjanja meril in preizkušanja izdelkov, kot tudi s specifičnimi zahtevami JLA na področju preverjanja meril.

Zaradi vse večje uporabe sodobne tehnike mikroprocesorjev in mikroročunalnikov v kontroli kakovosti, bo dan poudarek uporabi procesnih računalnikov za sistem meritev v laboratoriju in proizvodnji. Zaradi vedno večjega poudarka na izvoz v dežele v razvoju je del vsebine seminarja namenjen tudi vplivom okolja.

Izobraževalni program:

1. Metrologija v sistemu zagotavljanja kakovosti in zanesljivosti
2. Uporaba mikroprocesorjev in mikroročunalnikov v kontroli kakovosti
3. Preizkušanje izdelkov
4. Preizkušanje na vplive okolja

Čas in kraj: S programom strokovnega izobraževanja bomo pričeli dne 6. 4. 88 ob 9. v Kompasovem Hotelu Ribno (pri Bledu). Zaključek seminarja bo 8. 4. 1988 ob 14.

Vodja programa: prof. France Mlakar, dipl. ing.

Prijave: prijavnice pošljite najpozneje do 3. 3. 1988 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Trg revolucije 3/IX, Ljubljana. Prijavnice in vse ostale informacije dobite na telefonu: 061 222-212.

Iskra Industrija za avtomatiko

n. sub. o., Ljubljana, Stegne 15 b
TOZD Tovarna orodij, o. sub. o.
Ljubljana, Stegne 15

Komisija za delovna razmerja oglašja prosta dela in naloge:

rezkalca

Pogoji: srednja izobrazba strojne smeri (IV. st.), 3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni

konstrukterja — projektanta orodij

Pogoji: višja ali srednja izobrazba strojne smeri (VI./1, ali V. stopnja), 3 leta delovnih izkušenj s področja konstruiranja orodij. Poskusno delo 90 dni.

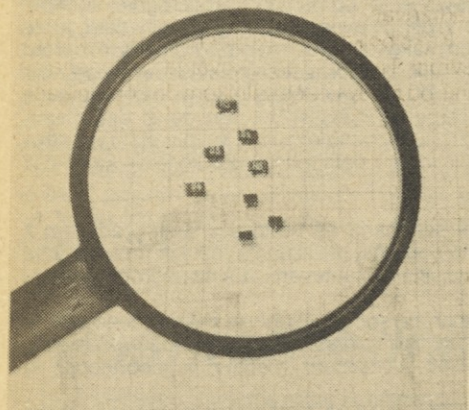
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v 10 dneh po objavi v kadrovsko službo na gornji naslov. Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

Predvidevanja rasti elektronskih elementov v letih 1988-1989

Raziskave tržišča v razvitih zahodnih državah in državah daljnega vzhoda daleč prekašajo pomembnost predvidevanj, ki jih postavlja plansko gospodarstvo s svojimi togimi administrativnimi pristopi. Visoka inovativna vlaganja zahtevajo kvalitetne informacije, da se stopnje tveganja, ko gre pogosto za izredno visoka absolutna vlaganja v razvoj, tehnološke procese in v tržišče, kar čimbolj zmanjšajo.

Kot vedno bodo tudi tokrat dežele realnega socializma pri svojem razvoju izkoriščale marketinške izkušnje najbolj uspešnih proizvodov zahodnega in daljnjevzhodnega sveta elektrone. Iskraši bi morali biti v manjšem

razkoraku in bi morali hitreje slediti razvitemu svetu, če želimo obdržati vlogo posredovalca. Zato je še kako zanimivo opraviti kratek pregled napovedi, ki jih predpostavlja največje enotno tržišče elektrone na svetu, to je

Čip diode in čip transformatorji

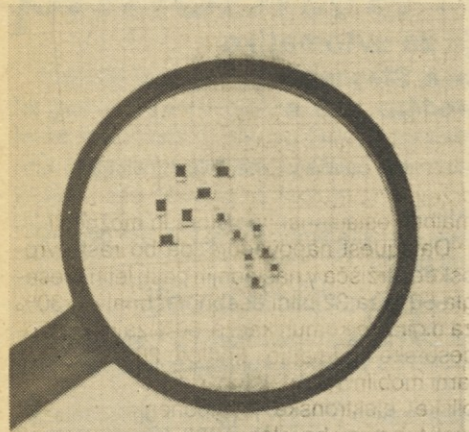
	1985		1990	
	kom v milijardah	delež trga	kom v milijardah	delež trga
Kondenzatorji	20,6	26%	48,6	44%
Upori	17,3	22%	50,5	50%

Vir: Philips Electronics Components and Materials

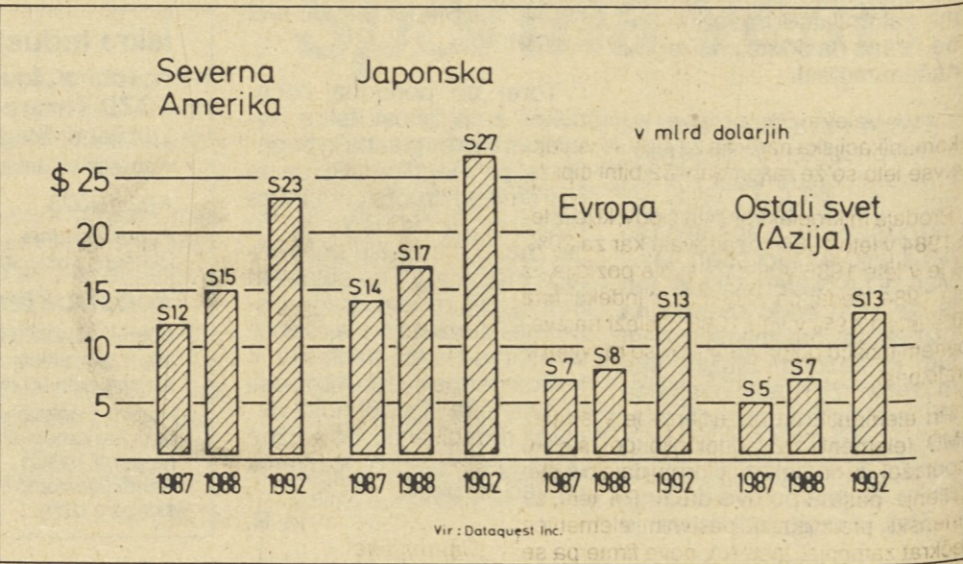
	1987	1988	1987	1988
Kondenzatorji	2.200	2.300	Tipkovnice	400 450
Fiber-Optic	73	68	Releji	770 793
Tiskano ožičen.	1.134	1.222	U p o r o v n i e l e m e n t i	
Podnožja	252	267	Potenciometri in	
Tiskana vezja			trimerji	250 250
plošče	1.800	2.150	Fiksni upori	290 300
Preklopniki	520	540	U. vezja	150 180
Baterije, kabli, tuljave, kristali, displeji,				
ventilatorji, filtri RFM, motorčki skupno			3.000	3.100
Skupno tržišče naštetega in se ostalih spojnih elementov znasa	13.700	14.700	milijonov dolarjev	

tisto, ki je v Združenih državah Amerike pa tudi evropske in daljnoazijske perspektive.

Po dveh precej sušnih letih vsi napovedujejo kljub pretresom na borzah v lanskem novembru znova hitro rast. Če je elektronika predstavljala v ZDA v letu 1986 15% proizvodnje, jih bo v l. 1988 16,3% in v letu 1991 17,2%. Elektronika bo rasla v absolutnih številkah za polovico hitreje kot ostala industrija. Napovedovalec bodočnosti DRI (Data Resources Inc. iz Massacusetsa) predvideva, da bo rast tržišča računalnikov in opreme iz 1,4% prešla na 11,4%; za radio, TV in komunikacijsko opremo pa iz ničelne rasti v letu 1987 na 7,6% v letu 1988. Povprečna rast

Čip potenciometri

tržišča elektrone naj bi bila 7,2%, kar je posledica upočasnitev vojaških naročil zaradi nove mirovne politike Reaganove administracije. Sicer pa pričakujejo, da bo prišlo že do zamenjav računalnikov, ki so bili postavljeni v obratovanje v letih 1983 in 1984, saj je nove iz IBM osebne računalniškega sistema bistveno lažje upravljati kot dosedanje.

Optimizem je zasnovan na dejstvih, da se v letu predsedniških volitev v ZDA vedno pojavljuje vrh gospodarske rasti zaradi velike potrebe po dodatni informatiki in telekomunikacijah in, da je to leto olimpijad in nogometnih svetovnih prvenstev, ki redno poživijo povpraševanja po TV napravah, radijskih sprejemnikih in periferiji. Po takem letu običajno

Čip upori

sledi manjša recesija, ki jo bomo doživljali tokrat, če bodo le napovedi točne, kot zmanjšano stopnjo rasti ne pa absolutno nazadovanje.

Tako napovedovalci predvidevajo prodajo 19 milijonov kosov osebnih (PC) računalnikov, največ za pisarniško delo, v skupni vrednosti 39 milijard dolarjev. Polprevodniški trg, ki je začel svojo vnovično rast že v zadnjem trimesečju leta 1987 pa bo iz 6,3% rasti, ker jo je del že »pojedel«, v letu 1988 zrasel na 9,1% kar znese 35 milijard dolarjev.

Silicon Valley in Santa Clara triumfirata. Telekomunikacijska naročila za čipe se večajo. Za vse leto so že razprodani 32 bitni čipi.

Prodaja mikroelektronskih čipov, ki je iz leta 1984 v leto 1985 nazadovala kar za 20%, se je v letu 1986 vrnila na svoje pozicije iz leta 1984, sedaj pa nadaljuje z indeksi nad 20% in s 17,9% v letu 1988. Delež na svetovnem tržišču polprevodnikov so razvidni iz grafikona.

Pri elementih pa ni življenja le v siliciju, SMD (elementi za tehnologijo površinske montaže) in druge tehnologije dajejo novo življenje pasivnim elementom. Pri tem so ameriški proizvajalci pasivnih elementov večkrat zamenjali lastnika, nove firme pa se

tudi ne pojavljajo. Kljub temu so trije segmenti tržišča, v katera dobavitelji investirajo. Ta zajemajo elemente posebnih aplikacij po kupčevih željah, elemente za površinsko montažo in avtomobilsko tržišče. Primeri so uporovno-kapacitivna vezja, uporovni trimerji v plastičnem ohišju, pripravljeni za toplotne tokove spajkalnih temperatur in kompleksna vezja kot monolitni element, toda na keramični tehnologiji.

Tudi proizvajalci avtomobilov so zelo blizu SMD tehnologiji, ker prihrani prostor in omogoča več elektronskih sistemov pod ploščo.

Pri integriranih vezjih je rast SMD-ja počasnejša (30% v 1990), ker so pač pri uporih in kondenzatorju le dva, ali trije priključki in je strojna montaža IC v primerjavi z njimi otežena.

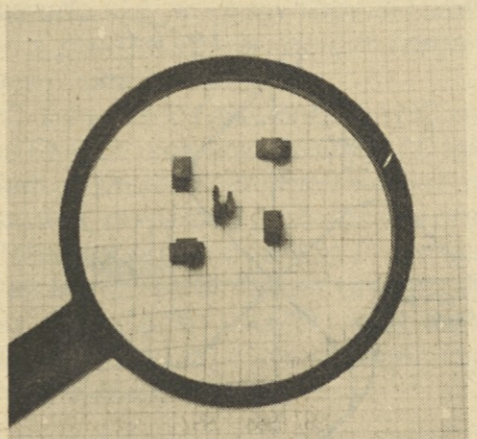
Prenekateri ameriške firme pasivnih elementov so kupili tuji napr., japonski Shizuki Elek. Comp., holandski Philips kot največji in Siemens iz ZR Nemčije.

Proizvajalci elementov so zelo izboljšali dobavno disciplino in kvaliteto, proizvajalci opreme pa s tem izredno znižali svoje zaloge repromaterijala. To so dosegli s programiranimi organizacijskimi pristopi za dobavo po sistemu 'Just in time' točno na določena vrata, določen dan, ob določeni uri, s krožki kvalitete itd.

Dobavni roki, ki so se v letu 1987 in začetku 1988 podaljševali, se bodo v drugi polovici leta 1988 zopet skrajševali.

Prodaje magnetnih, a predvsem feritnih materialov, ki so močno povezane z avtomobilskim sektorjem, s sektorjem informatike (motorčki, tipkovnice, ekrani, instrumenti) in računalništva, bodo dosegale visoke stopnje rasti med 10%, varistor za zaščito elektronskih vezij pa 8%, še več pa elektronska keramika Alumina.

Najhitrejšo rast elektrone forsira Daljnega vzhoda. Tržišče elementov Daljnega vzhoda se je za evropske proizvajalce elementov

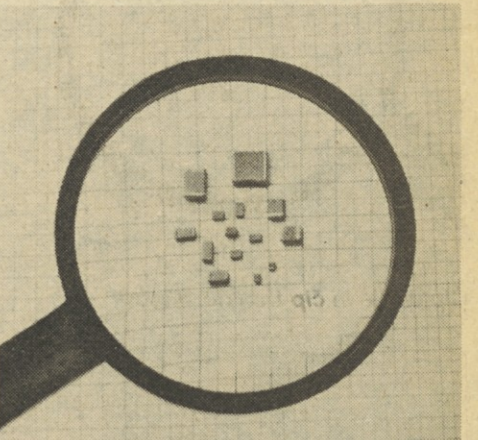

Čip dušilke

nenadno široko odprlo. Južna Koreja in Singapur z lastnimi projekti uvedbe računalnikov v obvezno šolsko opremo in Tajvan, so postali ob Hongkongu veliki kupci visokokvalitetnih elementov. Poleg tega bruhajo različne zelo konkurenčne finalne elektronske proizvode na trg ZDA, silijo v Evropo in drugam.

Toda na evropskih institutih za preizkus kvalitete VDE, Semco, Demco in druge čakajo daljnjevzhodni elementi na homologacijo. Več kot dve leti se jih ne bo dalo zadrževati.

Kako bo kaj s trgi elektronskih elementov v Evropi. Tudi tu so pričakovanja usmerjena na liniji od čipov k računalnikom do komunikacij.

Keramični večplastni čip kondenzatorji

Stalno povpraševanje po elektronski opremi bo večalo med elementi največ prodajo polprevodnikov v Evropi v letu 1988.

Ostala azijska elektronska industrija bo rabila toliko čipov kot Evropa v l. 1988.

Zaradi visokih stroškov razvoja se združujejo SGS Mikroelektronika s Thompson Microelectronics Group in povezujejo številni ostali. Največji skupni projekt sta zastavila tudi sicer največja svetovna proizvajalca elementov Philips in Siemens. Pri velikih, ki so v telekomunikacijah pa je francoski Alcatel odkupil evropski ITT. Ker sta se za francoski CGCT (generalna družba za konstrukcije telekomunikacij) zanimala AT&T iz ZDA in Siemens, ga je francoska vlada prodala med državno Matro in švedskim Ericsonom. Za majhne ostaja manj prostora in možnosti.

Dataquest napoveduje, da bo rast evropskega tržišča v naslednjih petih letih preseгла 50% za 32 bitni osebni računalnik, 30% za digitalne komunikacije, 60% za mikroprocesorske »pametne« kartice, 26% za celularni mobilni radiotelefon in 10% za avtomobilske elektronske komponente. Začetek rasti teh trgov bo v letu 1988. Kje je tu Iskra? Pohitimo!

Po Electronic Business 1988 in drugih virih predil

Vladimir Murko

Nov dosežek TOZD Vega

Povezava grafoskopa in računalnika

V TOZD Vega so razvili nov grafoskop CP1 s prikazalnikom s tekočimi kristali (LCD). Ta sodoben grafoskop omogoča prenos podatkov z računalniškega zaslona na steno, ali projekciorno platno.

Novi Vegin izdelek je namenjen predvsem zahodnoevropskim kupcem. Zaradi vse večjega zanimanja in potreb naših šol in gospodarskih organizacij se je Iskra odločila tudi za prodajo na domačem trgu.

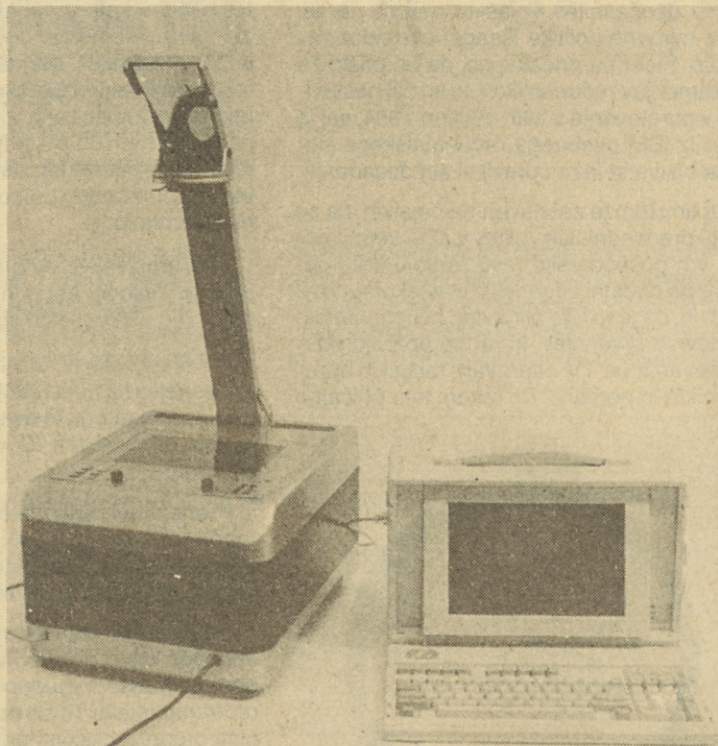
Dodatek PROCOMM 2 namestimo na klasične grafoskope (foto: I. Okršlar)

Grafoskop CP1 je nova izvedba grafoskopa G1, ki so ga v Vegi razvili za firmo Demolux. Klasični grafoskopi so namenjeni projiciranju zapisov s prosojnic, grafoskop z LCD prikazalnikom pa omogoča prenos zapisa z računalniškega zaslona.

O razvoju novega aparata smo se pogovarjali z Marjanom Koželjem, vodjem tehničnega razvoja v Vegi, s svetovalcem Jožetom Bizjakom in z razvijalcem Milošem Milosavljevičem. Pojasnili so, da so preizkušali dva LCD prikazalnika z ločljivostjo 640 x 200 in 640 x 400 točk. Osnova je bil grafoskop Democomm, ki so ga izpopolnili.

Za pripravo proizvodnje grafoskopa CP1 niso bile potrebne večje spremembe grafoskopa G1. Novi aparat ima manjšo Fresnelovo lečo in drugačen nosilec zanj. Namesto objektnega stekla im CP1 dodatek z LCD prikazalnikom, zato oblika aparata ni bistveno spremenjena.

Uporabnikom, ki že imajo običajne grafoskope, bo Vega ponudila poseben dodatek PROCOMM 2 z LCD prikazalnikom, ki ga enostavno položimo na objektno površino. Z njim dosežemo enak učinek kot z vgrajenim LDC prikazalnikom.

Grafoskop CP1 s prikazalnikom s tekočimi kristali (Foto: I. Okršlar)

Prednosti

Novi grafoskop z LCD prikazalnikom omogoča posredovanje informacij z računalniškega zaslona večjemu številu slušateljev. Spremljanje informacij neposredno z računalnika je zaradi velikosti terminala omejeno in utrujajoče. Z grafoskopom z LCD prikazalnikom pa je predavanje bolj privlačno in razumljivo, saj informacije brez težav projiciramo na veliko projekcijsko platno, ali steno.

Ločljivost (resolucija) LCD prikazalnikov se hitro povečuje, zato je kontrast slike vse boljši. V Vegine grafoskope vgrajujejo naj-sodobnejše LCD prikazalnike, ki omogočajo moder zapis na beli podlagi. V bližnji prihodnosti bodo uporabili prikazalnike za zapis v črni barvi, ki je bolj priljubljena. Proizvajalci že razvijajo barvne LCD prikazalnike.

Namen

Grafoskop CP1 zelo ustreza za šolanje kadrov, za računalniško izobraževanje, za predstavitve programske opreme v pisarnah, šolah in na seminarjih. Predavanje lahko poteka v osvetljenem prostoru, da slušatelji lahko pišejo in uporabljajo priročnike. Pozornost slušateljev je tako še vedno usmerjena v predavatelja. Komuniciranje je bolj privlačno, saj odpade bojazen pred delom z računalniki in novo tehnologijo, ki prodira v pisarne in šole.

Grafoskop CP1, oz. dodatek PROCOMM 2 lahko priključimo skoraj na vsak računalnik. Potrebujemo le ustrezen vmesnik.

Alojz Boc

Iz takšnih isker raste nov plamen življenja

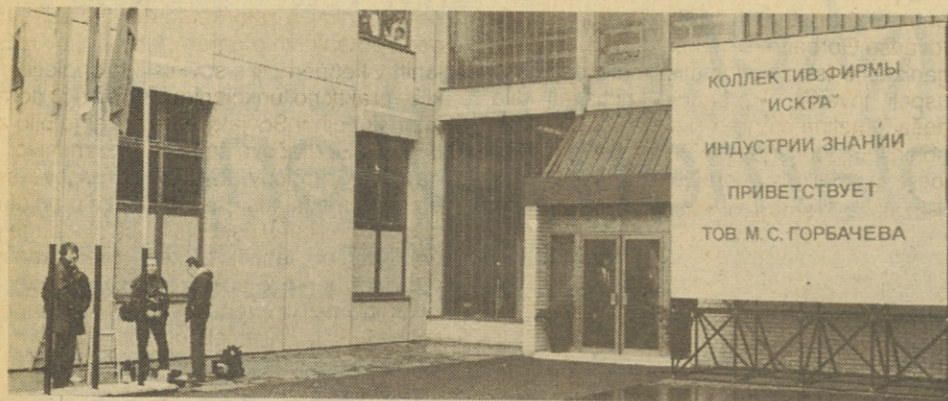
Ob prihodu generalnega sekretarja CK KP SZ Mihaila Gorbačova, soproge Raise, najožjega spremstva ter najvišjih družbenopolitičnih in gospodarskih predstavnikov SR Slovenije, med katerimi so bili tudi France Popit, Milan Kučan in Dušan Šinigoj, pred poslopjem delovne organizacije Iskre Avtomatike v Stegnah so visoke goste v imenu vseh delavcev Iskre pozdravili:

Franc Šifkovič, predsednik PO SOZD Iskra, Rado Faleskini, član PO za razvoj in inovacije, Rudi Pirc, generalni direktor Iskre Avtomatike, Miloš Pavlica, sekretar DPO SOZD Iskra, Igor Gruden, predsednik delavskega sveta SOZD Iskra, Andrej Polenc, generalni direktor Iskre Telematike, Miodrag Krečković iz našega predstavništva v Moskvi, Srdjan Masleša, dolgoletni član našega predstavništva v Moskvi, Meta Maksimovič, svetovalka pri SOZD Iskra, Peter Kobal (Kibernetika), Franc Štancer (Elektrozveze), Mitja Kovačič (Elektrooptika), Janez Škrubelj (Delta), Miloš Resnik (Iskra Commerce), Igor Ingolič (Iskra Commerce), Milan Mekinda (Iskra Mikroelektronika), Jože Godec (SOZD Iskra), Aleksander Mihev (SOZD Iskra), Fedor Gregorič (SOZD Iskra), Vito Osojnik (SOZD Iskra), Robert Žerjal (Iskra Avtoelektrika), Zoran Polič (Elementi) in Dušan Benko (Iskra Commerce-Marketing).

Iz takšnih isker raste nov plamen življenja
Iz zdravice Gorbačova na Brdu

Iz takšnih isker raslo plamen življenja

Stegne, četrtek, 17. marca 1988. ob 10.00 uri. Še nekaj minut manjka do prihoda sovjetskega voditelja Mihaila Gorbačova v Iskro...

Nekaj trenutkov pred prihodom Mihaila Gorbačova v Iskro...

Protokolarni korak se je zaustavil: »Dragi pionirji, ubogajte in poslušajte svoje matere in očete. Ko boste odrasli, boste ugotovili, da sem imel prav«, so bile besede, ki jih je ob toplim nasmehu soproge Raisa namenil Gorbačov pionirjem osnovne šole Milan Mravlje iz Dravelj

Medtem ko se je slovenski šopek nageljnov, rožmarina in roženk-ravta skupaj z Andrejo Rus znašel v pristrčnem objemu Mihaila Gorbačova, je Vlado Starešinič (oba sta člana Akademске folklorne skupine France Marolt) izročil soprogi Raisi šopek njej najljubših vrtnic.

Resnično bi bilo lepo, če bi namesto meja posadili cvetje, tako kot je malo pozneje, v času pogovorov, predlagal sovjetski voditelj.

Franc Šifkovič, predsednik PO SOZD Iskra: »Nedvomno je obisk tovariša Gorbačova v Iskri velik dogodek za Iskro in priznanje njenemu delu in njenim rezultatom, na nek način pa tudi večdesetletnemu sodelovanju s sovjetskimi podjetji in institucijami. Tisto, s čimer sem še posebej zadovoljen ob tem obisku pa je dejstvo, da je Iskra nastopila

enotno, kot sistem in se kot taka predstavila tovarišu Gorbačovu. V prostorih delovne organizacije Iskra Avtomatika smo dejansko uspeli tovarišu Gorbačovu prikazati dva naša temeljna programska sklopa, to je tehnologije s področja teleanformatike in tehnologije in izdelke s področja aktorike.

Razstava, ki smo jo organizirali, je bila še po-

Miloš Pavlica: »Srečanje z generalnim sekretarjem CK KP SSSR tov. Mihailom Gorbačovom je bilo zame izredno prijetno doživetje. Že ob njegovem prihodu, ko smo mu v imenu Iskre zaželeli dobrodošlico, so name naredile največji vtis njegove oči. Iz njih sije energija in odločnost pa tudi topla osebnost tako, da je z njim lahko vzpostaviti neposreden človeški kontakt. Med uradnimi razgovori je pozorno sledil sogovornikom, kar se je videlo tudi iz njegovih vprašanj in pripomb.

O njegovi sposobnosti za neposreden človeški kontakt sem se prepričal tudi po uradnih razgovorih, ko sva izmenjala nekaj besed in se je ob tej priložnosti pošalil na račun moje brade. Čeprav sem prepričan, da v življenju ne bom imel več priložnosti tako neposredno srečati tov. Mihaila Gorbačova, mi bo srečanje z njim, kot enim izmed največjih ljudi našega stoletja, ostalo trajno v spominu. Iskreno mu želim, da bi uspel v svojih prizadevanjih za spremembe v Sovjetski zvezi, ki jih redno spremljamo pa tudi v prizadevanjih za zagotovitev trajnega svetovnega miru.«

sebej zanimiva zato, ker je nekaj izdelkov iz obeh omenjenih programskih sklopov izdelanih v kooperaciji s sovjetskimi podjetji, oz. ki že praktično funkcionirajo na tržišču doma in pri kupcih v Sovjetski zvezi, kar je bilo za tovariša Gorbačova še posebej zanimivo. Tovariš Gorbačov, kakor tudi njegova soproga, sta bila ves čas obiska zelo prijetna sogovornika, moj osebni vtis pa je, da me je nekoliko presenetil z zelo prediciranimi vprašanji, ki jih je postavil na razgovorih, ki smo jih imeli s predstavniki SR Slovenije, kakor tudi pozneje ob ogledu posamičnih eksponatov.

Priprava obiskā tovariša Gorbačova je bila skupinsko delo, v katerem je sodelovalo na desetine ljudi, vendar pa menim, da gre še posebna zasluga vodstvu DO Avtomatika na čelu z glavnim direktorjem Rudijem Pircem in njegovim sodelavcem, kakor tudi vsem delavcem Avtomatike, dalje tudi vsem vodstvom delovnih organizacij, ki so bile udeležene na skupni razstavi, ne smemo pa pozabiti nekaj izjemno uspešnih potez delavcev Iskre Commerce in Marketinga.«

Tudi drobne pozornosti gradijo vzdušje prijetnega razpoloženja; Gorbačov si z zanimanjem ogleduje priponko z napisom — Obisk tovariša Gorbačova v Iskri — marec 1988. Na doma narejeni opremi delovne organizacije Kibernetika jih je sproti izdeloval Božo Lampič.

Iz takšnih isker raste plamen življenja

Rado Faleskini: »Verjetno je bila to ena mojih najzahtevnejših programskih predstavitev Iskre do sedaj. Čas mi je bil odmerjen v minutah, predstavitev je zajemala tri nosilne in obširne Iskrine programe avtomatizacije v industriji, energetiki in telexinformatiki, predstavljene z izdelki visoke tehnologije, za katere kažejo Iskrine delovne organizacije poseben interes na sovjetskem tržišču. In ne nazadnje, v tistih minutah nisem imel pred seboj generalnega sekretarja CK KO SZ, temveč človeka z izrednim poznavanjem najnovejših tehnoloških dosežkov v svetu..«

Igor Gruden, predsednik delavskega sveta SOZD Iskra: »Predsednik KPO SOZD Iskra Franc Šifkovič me je ob sprejemu pred tovarno Avtomatika v Stegnah predstavil tov. Gorbačovu, ki me je vprašal, kje sem zaposlen, predvsem pa ga je zanimala moja funkcija predsednika delavskega sveta SOZD Iskra. Povprašal me je, koliko časa traja mandat in obrazložil sem mu, da bom na tej funkciji ostal do letošnjega junija, nakar bo po dvehletnem mandatu izvoljen novi predsednik tega našega najvišjega samoupravnega organa. Razgovor je bil sicer kratek, vendar sem dobil vtis, da tovariša Gorbačova zanima marsikaj. Predvsem pa je name osebno srečanje s takšno osebnostjo, kot je tov. Gorbačov, naredilo močan vtis.«

Системы, устройства
и элементы автоматизации

Искра Автоматика Iskra

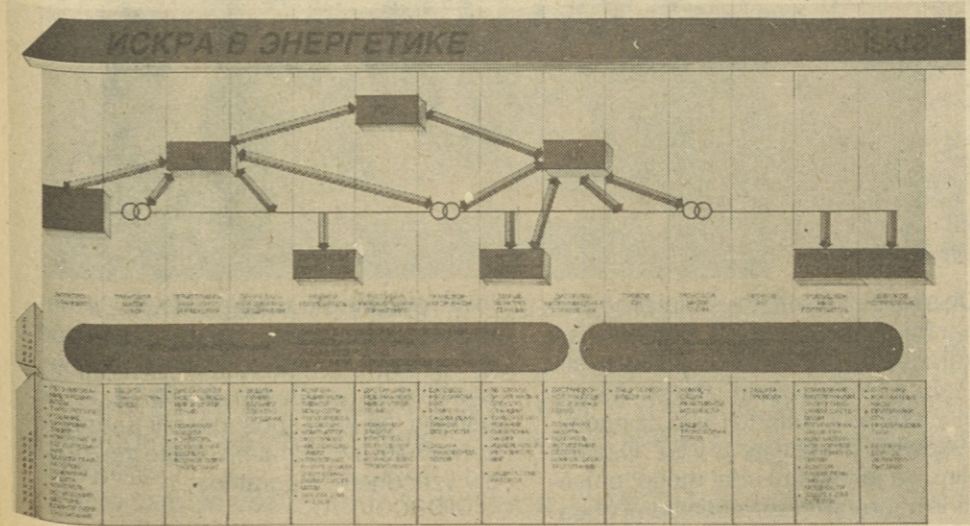
Zagotovo ni slučaj, da je zadnje vprašanje sovjetskega voditelja Mihaila Gorbačova med pogovorom v Iskri veljalo prav mikroelektroniki. Zanimalo ga je, kako je z mikroelektroniko pri nas, kako je z njeno proizvodnjo in uporabo — skratka Gorbačov je pokazal izreden posluš in zanimanje prav za tisto panogo v elektroniki, ki nas zanesljivo vodi v XXI. stoletje.

Odgovor naših predstavnikov je bil, da tudi pri nas razvijamo mikroelektroniko kot nujno in potrebno infrastrukturo, da izdelujemo mikroelektronska vezja po naročilu in posebnih zahtevah, da pa standardna mikroelektronska vezja kupujemo v tujini, tudi v Sovjetski zvezi.

Ta kratki, zaključni dialog med obiskom Gorbačova v Iskri je jasno pokazal, da je prav mikroelektronika eden izmed tistih pomembnih činiteljev in dejavnikov sovjetske perestrojke, kajti brez nje, po globokem prepričanju Gorbačova, ni poti naprej tudi v modernizaciji in razvoju sovjetske socialistične družbe.

»Hvala tebi in računalniku«, se je tovariš Gorbačov z njemu lastnim, iskrivim humorjem zahvalil Božu Matičiču iz delovne organizacije »Delta«, ko se je na ekranu pojavil napis — Dobrodošli tovariš Gorbačov.

«ИСКРА» является крупнейшей фирмой в Югославии в области электротехники и электроники. Применяемые электронные технологии (микроэлектроника, вычислительная техника, радиотехника, автоматизация и телекоммуникация) обеспечивают высокую эффективность производства продукции.

Созданные «ИСКРА» электротехнические системы (автоматизация, телекоммуникация, радиотехника, вычислительная техника) обеспечивают высокую эффективность производства продукции.

Для оказания услуг, «ИСКРА» имеет собственную сеть филиалов и представительств в различных странах. Благодаря этому «ИСКРА» имеет возможность оказывать услуги по проектированию, монтажу и эксплуатации систем автоматизации, телекоммуникации, радиотехники и электроники.

«ИСКРА» имеет собственную фирму «ИСКРА-ЭЛЕКТРОНИКА», которая занимается разработкой и производством электротехнических систем автоматизации, телекоммуникации, радиотехники и электроники.

«ИСКРА» имеет собственную фирму «ИСКРА-ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ», которая занимается разработкой и производством систем телекоммуникации.

«ИСКРА» имеет собственную фирму «ИСКРА-РАДИОТЕХНИКА», которая занимается разработкой и производством систем радиотехники.

«ИСКРА» имеет собственную фирму «ИСКРА-ВЫЧИСЛИТЕЛЬНАЯ ТЕХНИКА», которая занимается разработкой и производством систем вычислительной техники.

«ИСКРА» имеет собственную фирму «ИСКРА-АВТОМАТИЗАЦИЯ», которая занимается разработкой и производством систем автоматизации.

«ИСКРА» имеет собственную фирму «ИСКРА-ЭЛЕКТРОТЕХНИКА», которая занимается разработкой и производством систем электротехники.

«ИСКРА» имеет собственную фирму «ИСКРА-ЭЛЕКТРОНИКА», которая занимается разработкой и производством систем электроники.

Iz takšnih isker raste plamen življenja

Rudi Pirc: »Osebnost sem bil izredno impresioniran nad srečanjem s tovarišem Gorbačovom. Vseskozi sem pozorno spremljal prvi del protokolarnega obiska pri nas v Iskri, v Avtomatiki, njegov sproščen nastop in izredno dobro poznavanje razmer v našem gospodarstvu. Ko sem prevzel vlogo gostitelja, sem ga popeljal

skozi proizvodnjo, kjer si je lahko s soprogo Raiso in najožjim spremstvom ogledal proizvodnjo zaščitnih naprav, visokofrekvenčnih naprav za prenos podatkov po daljnovodih visoke napetosti, mikroročunalniških modulov in naprav za avtomatizacijo in sistemsko vodenje v energetiki. Program energetike, vključno z

energetsko elektroniko in avtomatizacijo v industriji sta naša nosilna, izvozna programa za Sovjetsko tržišče. Zato je povsem razumljivo zanimanje, ki ga je sovjetski voditelj pokazal za proizvodnjo, ki je zasnovana na visoki tehnologiji, saj je na tem segmentu vgrajenega največ lastnega razvojnega in sistemskega znanja za vodenje in avtomatizacijo procesov.

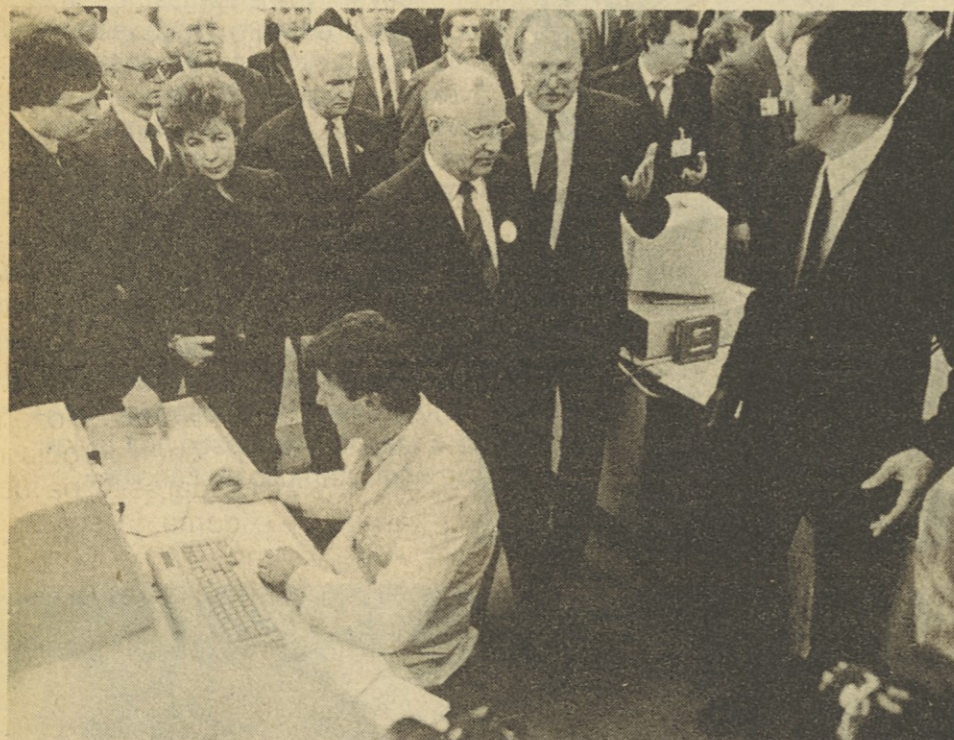
Dodal bi še, da smo se v Avtomatiki temeljito in dobro pripravili na obisk visokega gosta in da smo mu pokazali strategijo Iskre tudi preko vpogleda v sodobno proizvodnjo. Prepričani smo, da bomo pomemben uspeh in dobro oceno, ki jo je Iskra prejela ob zaključku obiska, zabeležili tudi v obsegu izvoza oz. razširitvi znanstveno-tehničnega in poslovnega sodelovanja.«

Iskra Avtomatika

Obisk generalnega sekretarja tovariša Mihaila Gorbačova v Iskri je bil izjemno uspešen in koristen za nadaljnje sodelovanje Iskre na tržišču Sovjetske zveze.

Dovolite mi, da se ob tej priložnosti zahvalim vsem, ki so s svojim delom prispevali pri pripravi in odlični izvedbi obiska.

Glavni direktor Iskre Avtomatike
Rudi Pirc

Jože Pukl: »Naslednja poteza je na nas. Iskra je nedvomno svoj protokolarni del ob obisku Gorbačova izvedla visoko profesionalno in odmevno ter s tem pritegnila ne le pozornost sovjetske in jugoslovanske, temveč tudi dobršnega dela svetovne javnosti.

Bolj pomembno kot to, da smo brezhibno prikazali našo podjetniško strategijo, razstavili naše tri ciljne programe, sodobno proizvodnjo in računalniško podprt razvojni proces, je predvsem kako se bomo v prihodnjih obdobjih odzvali na izzive sovjetskega tržišča.

Izziv je nedvomno v tem, da je bil generalni sekretar že predhodno dobro informiran o štirih komplementarnih programskih sektorjih (industrijska avtomatizacija, teleinformatika, energetika, mikroelektronika), ki so še kako pomembni za razvoj njegove države in obenem predstavljajo poudarjen in visoko tehnološko obarvan vrh sistemske Iskrine ponudbe. Ob tem, da se je posebej zanimal za produkte visoke tehnologije in zlasti za visoko razvite oblike sodelovanja in transferov, nam mora biti popolnoma jasno, da sovjetski trg poleg velikih dimenzij obenem s perestrojko dobiva tudi vse trženjske značilnosti: kvaliteto, poslovno moralo, konkurenčnost, sodobnost, skupna rizična vlaganja itd.

Ob skoraj dvajsetletni Iskrini programsko-tržni prisotnosti v SZ, predstavljajo dokaj laskava priznanja sovjetske misije na čelu z Gorbačovom izredno močan adut in obenem »odprto« vizo za nadaljnje uspešno uveljavljanje v SZ. Osebnostno mislim, da je tovrstni adut mogoče uveljaviti le s korenitimi spremembami v pos-

lovno podjetniški strategiji ISKRE, ki mora sprejeti enostavno dejstvo, da tržišče SZ prevzema zakonitosti in pogoje, značilne za razvite trge 90-tih let. To pa pomeni, če smo sposobni biti partner v zahodnem svetu imamo enake možnosti v vzhodnem in obratno.«

V spomin na srečanje z Iskro: »Vsi so lepi. Kaj praviš, katerega bi izbrala: rdečega, zelenega, rumenega.....?«

»Prisrčno se vam zahvaljujem za tople občutke, ki ste jih ob našem obisku izjavili naši državi in našemu ljudstvu. Občutki so obojestranski. Vaša tovarna je na visoki tehnološki ravni in je na nas naredila izreden vtis. Vaši proizvodi so se v ZSSR že dobro uveljavili. Tudi za bodoče si želimo, da bi odpirala prostore za tovarne, ki predstavljajo koristne zveze med jugoslovanskimi in sovjetskimi gospodarskimi organizacijami. Kolektivu in vodstvu delovne organizacije želim, da še poveča proizvodne uspehe in obdrži kvalitetno raven izdelkov. Želim vam še veliko novih dosežkov, dragi tovariši!«

Mihail Gorbačov

Medtem ko je tovariš Gorbačov, dobro razpoložen, sprejel darilo — komplet Iskrinega ročnega orodja in ga pospremil z ugotovitvijo — no, sedaj se bo pa tudi za možkega našlo kakšno delo doma, je soproga Raisa z zanimanjem sledila razlagi predsednika Šifkoviča o uporabnosti posameznih orodij.

Сергеев признателен за радушие, за прочувствованные теплые чувства к нашей стране, советскому народу. Чувства эти - взаимные. Ваше предприятие, современное по технологическому уровню, производящее на нас благоприятное впечатление. Его продукция пользуется хорошей репутацией и в Советском Союзе. Мы за то, чтобы и дальше открывать простор для деловых взаимоотношений между советскими и югославскими предприятиями. Желаю коллективу и руководству дальнейшие приумножить производственные успехи, высокие места на рынке своей продукции. Новых свершений вам, дорогие товарищи!

Сергеев

Iz takšnih isker raste nov plamen življenja

Nasvidenje in hvala. Besede, ki so ničkolikokrat izrečene, a vendar tokrat drugačne. Izrečene iz ust tovariša Gorbačova, so bile pospremljene s trdnim stiskom rok velikega državnika, humanista in z iskrivo toplim pogledom človeka, ki verjame in čuti naklonjenost ljudi, s katerimi se v svoji viziji miru srečuje po svetu. Človeka, ki zaupa prijateljskim čustvom, ki jih gojita naroda drug do drugega in jih postavlja kot temelj uspešnega nadaljnega sodelovanja, predvsem na področju gospodarstva, v kar se aktivno vključuje tudi Iskra. Stisk roke tudi soprogi Raisi, ki trdno stopa ob rami svojega življenjskega tovariša in s svojo kulturo piše nove strani v zgodovini vloge žena v Sovjetski zvezi.

Mihail Gorbačov se je v zdravici na Brdu zahvalil za gostoljubje, ki ga je bil skupaj s soprogo deležen v Jugoslaviji. »V odnosu jugoslovanskih državljanov do nas vidimo odnos do Sovjetske zveze in njenih ljudi,« je rekel Gorbačov. »Tisto, kar smo videli v Ljubljani, priča o visoki ravni gospodarskega razvoja te republike.« Ob spominu na obisk v delovni organizaciji Iskra Avtomatika je dejal, da iz takšnih isker raste nov plamen življenja.

Gorbačov je pozitivno označil odnose med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo in opozoril na koristnost sodelovanja med republikami, pokrajinama in mesti. Po njegovem mnenju to bogati celotno sodelovanje med državama.

Fotoreportažo z obiska Mihaila Gorbačova v Iskri so pripravili: Špela Dittrich, Drago Pečenik in Dušan Željeznov.

IBM osebni računalnik PS/2 — kaj je v ozadju?

Svetovna prodaja osebnih računalnikov je po ocenah Dataquest v letu 1987 dosegla 35 milijard dolarjev. IBM družina modelov PS/2 je gotovo v središču pozornosti in to upravičeno — PS/2 namreč predstavlja skoraj polovico IBM 8 milijardnega deleža v domeni osebnega računalništva, čeprav je najavljen šele aprila leta 1987. Kaj PS/2 pomeni v računalniški areni — kaj za IBM in kaj za konkurente ter kupce?

Nesporno je vstop PS/2 v mednarodno areno obeležil leto 1987. Kampanja dobro tempirana oglaševanja je stala mogočnega giganta med 30 in 50 milijoni dolarjev in se je osredotočila na grafične zmogljivosti PS/2 in zmožnosti povezovanja.

Sistem PS/2 so seveda z navdušenjem pozdravili proizvajalci IBM kompatibilne opreme, saj bo vstop BIG BLUE s PS/2 v marsičem okrepil tudi njihove pozicije. Sem zraven sodijo tudi mnogi ponudniki računalniške periferije in programske opreme, seveda pa se svojega navdušenja niso »odrekli« trgovci in posredniki.

Bolj zanimivo si je ogledati kaj o družini PS/2 menijo industrijski eksperti in konkurenca. Prvi so izrazili nekaj kontroverznih stališč — od tistih, ki zatrjujejo, da je generacija PS/2 naslednja etapa v razvoju mikroročunalnikov do tistih, ki menijo, da se s pojavom osebnih računalnikov tipa PS/2 IBM v resnici umika iz arene osebnih računalnikov!!? Trditev zveni paradoksalno pa vendar je razlaga smiselna. Nekateri namreč trdijo, da je namen IBM usmeriti žarišče stran od osebnega računalništva v obliki neovisnih strojev tipa PC ter ga postopno preusmeriti v sfero, kjer je IBM »doma« in seveda daleč najmočnejši — v sfero zmogljivih mainframe sistemov in zlasti v integrirane mreže in sisteme! Resda, da je IBM bil neverjetno uspešen v mikroročunalništvu, toda ta segment ni ustvaril ne pospešil povpraševanja za IBM paradno disciplino — povezovanja v mreže. Tudi nekaj drugih poslovnih potez IBM na področju aplikacij za večje poslovne organizacije in sistemski integraciji, namigujejo, da mogoče res preusmerja IBM pozornost drugam. Tudi pri Digital (DEC) so postali oprezni, saj sta IBM in DEC tradicionalna rivala pri aplikacijah za večje poslovne sisteme in res je možno sklepati, da IBM skuša strateško zapolniti vrzel med srednjimi in mikroročunalniškimi sistemi. V spodnjem razredu je DEC namreč imel kar 45% delež celotnega trga.

Zanimiva je vljudna izjava, že kar laskanje predsednika APPLE Johna Sculleya. Meni namreč, da ni razloga za zaskrbljenost AP-

PLE nad IBM, kajti po njegovem mnenju je APPLE primer inovativnosti v tej industriji, ki ji IBM lahko s svojim ugledom le močno utrdi pozicijo in da nujno potrebno zaupanje odjemalcev. Navkljub izvrstni grafiki PS/2 po mnenju APPLE s svojim modelom 30 ne predstavlja takojšnje nevarnosti za segment »tiskarske« tehnike, kjer je APPLE suveren. Mogoče je, da APPLE »podcenjuje« operacijski sistem OS/2, kajti PS/2 grafika le ne bo tako nenevarna — na drugi strani pa se gotovo zaveda, da četudi izgubi del bitke z IBM, še vedno samo ime IBM zagotavlja, da bo ta tržni segment močno narastel in dobil svojevrstno »težo«.

Tudi nekaj drugih uveljavljenih imen meni, da je koncept PS/2 pravi in ga nameravajo slediti. To velja za COMPAQ CORP., NCR in tudi AT&T ter TANDY.

Glede na to, da je IBM z uvajanjem PS/2 opustil PC (AT, XT), za katerimi je še precejšnje povpraševanje, so seveda profitirali tisti proizvajalci, ki ta, okoli leta 1981 skoraj uveljavljeni industrijski standard, še vedno izdelujejo.

Posnemovalci manj navdušeni?

Poučena z izkušnjo odprte arhitekture PC, ki je doživela številne (in hitre) »posnemovalce« povsod po svetu, je IBM strategija s PS/2 precej drugačna. Pri PC so »posnemovalci« bili na kakovostno skoraj enaki ravni, vendar praviloma precej cenejši.

Pri PS/2 so ovire za kompatibilne izvedbe PS/2 precej hujše. Proizvodnja je tako visoko avtomatizirana (tehnologija površin-

skega spajkanja in montaže — SMD), da so večje pocenitve dokaj nerealne. Torej je logično pričakovati, da bi se naj tekma preselila na drugo področje — na izboljšanje hitrosti posredovanja podatkov, povečanja spominskih zmogljivosti, izboljšave grafičnih zmogljivosti in novih posebnosti. Toda — tudi IBM ne prepušča ničesar naključju, saj so se precej razširile govorice, da ima IBM na zalogi še precej (zaenkrat še nedokumentiranih) novosti in nadgradnje za PS/2 program. Prav gotovo med poznavalci zbuja največje zanimanje vprašanje glede številnih patentnih zaščit in ovir. PS/2 program ima nad 100 (!) patentnih zaščit in vse niso last IBM — za dodatne spominske zmogljivosti na primer, je lastnik patenta kalifornijska COMPUTER AUTOMATION.

Vendar, agresivni in iznajdljivi ter zelo podjetni duhovi ne mirujejo — zadnje dni so kar 4 manjše firme najavile, da bodo vstopile v PS/2 areno in, da je mogoče obiti patentne pregrade. Ali je to res, bo kaj lahko prav kmalu ugotoviti. Tudi sicer se mnogi sprašujejo, ali bo IBM uradno »podeljevala« licence še drugim proizvajalcem, ali pa bo energično tožila vsakogar, ki bi poskušal »kopirati« PS/2 linijo. Strah od tožbe IBM bo marsikoga gotovo odvrnil od ideje posnemanja, kajti stroški pravnih postopkov so lahko usodno visoki in IBM lahko spravi vsakogar na kolena. Tudi, če bi IBM ne dobila tožbe (kar je malo verjetno) bi postopek pahnil »poredneža« v ogromne stroške, ki jih individualna majhna podjetja, razvojniško naravnana, niti slučajno ne

zmorejo. Advokatom in patentnim strokovnjakom se obeta zaslugek v vsakem primeru, saj le kaže, da nekateri menijo, da so rešitve močne in, da se avantura izplača.

V medčasu se tudi IBM trudi biti dovolj prožen za tretje partnerje, proizvajalce periferije in seveda programske opreme. Kaže tudi, da so se mnogi precej naučili tako od IBM kot od MICROSOFT o novem operacijskem sistemu OS/2, da bodo ponudili svoje aplikacijske rešitve. Vendar — previdnost je pri software nujna — mnogi so se namreč krepko zaleteli z IBM ponesrečeno izvedbo PC JUNIOR (PCJR) ter APPLE LISA. IBM, tudi če naredi napako, z lahkoto preživi — to pa ne velja za tiste manjše, ki so se »pripeli« na njegov vlak. Prav tako nekateri svarijo, da razvoj programske opreme za integrirane mreže (če se IBM in kaže da se, v to smer razvija) predstavlja »samomor«, kajti IBM bo vedno v stanju razviti daleč najboljši software za mreže. Za software velikane je uradna »poroka« z IBM vedno dvorezen meč — če namreč ne uspe, IBM ni preveč prizadeta, če pa uspe potem IBM »spelje« rešitev v lastno hišo.

Torej za zaključek velja ugotovitev, da je PS/2 poleg upravičenega zanimanja izzval tudi kopico kontroverznih ugibanj — najmanj kar je gotovo pa je, da bo mikro računalniški segment verjetno evoluiral v dve paralelni skupini — eno orientirano na integrirane mreže in drugo na klasične posamezne izvedbe. Vsekakor reputacija in sloves IBM zagotavljajo PS/2 svoje mesto, čeprav bo tradicionalni trg osebnih računalnikov še naprej prosperiral.

Odvadili se bomo tudi tradicionalnih delitev (osebni računalniki, mikroročunalniki, mini računalniki, supermini, minisuper, mainframes), saj recimo osebni računalnik PS/2 z njegovimi zmogljivostmi lahko načelno uvrstimo tudi med delovne postaje (workstation), ki so v svojem bistvu pravzaprav mikroročunalniki z izboljšano grafiko, večjimi hitrostmi in bolj zahtevno tehnologijo. Takšen je recimo PS/2 model 80 z izredno zmogljivim INTEL mikroprocesorjem 80386, še posebej če bo cena res ostala takšna, kot je prvotno napovedana — pod 7000 U\$ ter, če bo na razpolago prepotrebna programska oprema za PS/2.

Brane Gruban

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željenzov

Naš sogovornik
Vladimir Logar

O poslovni politiki Iskre v letu 1970

Na začetku leta 1970 je Vladimir Logar kot generalni direktor Združenega podjetja Iskra obširneje spregovoril o temeljnih smernicah poslovne politike Iskre za 1970. leto. Njegova izvajanja v tem smislu ne objavljamo samo zaradi dokumentarne vrednosti, temveč tudi zavoljo aktualnosti in razumevanja razvoja Iskre v preteklosti.

»Pri ocenjevanju vrednosti proizvodnje in ostalih tej kategoriji podrejenih pokazateljev za leto 1970 nas je vodilo dejstvo,« je tokrat omenil Vladimir Logar, »da gospodarska konjunktura v svetovnem merilu hitro popušča in prepričanje, da se bo ta proces v vsej svoji moči uveljavil pri nas v naslednjem letu. Znano je, da se ta ciklična gospodarska gibanja prično in nehajo najprej v najrazvitejših delih sveta in šele kasneje v deželah v razvoju, odn. nerazvitih. V razvitih deželah je dosegla konjunktura svoj vrh že pred pol leta, pri nas pa jo pričakujemo najprej v Sloveniji.

Slovenska industrija hitreje reagira na gospodarske spremembe kakor industrija ostalih republik. Tudi lani je pričela v Sloveniji naraščati proizvodnja že v drugem četrtletju, medtem ko je tedaj v drugih republikah vladala še stagnacija. Da lahko torej čakamo umirjenje konjunkturo najprej v Sloveniji, sklepamo tudi po tem, da je pri nas že od polletja dalje opaziti rahlo naraščanje zaloga blaga, zlasti tistega za široko potrošnjo.

Upoštevajoč to splošno gibanje, ne moremo več računati z letošnjo stopnjo rasti ampak z dokaj nižjo. Nastaja vprašanje s katero? Uporabili smo statistično sklepanje. Zvezni zavod za gospodarsko planiranje je glede na dosedanjo stopnjo industrijske rasti 12,5 predvidel za naslednje leto stopnjo 9,5 (= znižanje 25%). Republiški za-

vod za gospodarsko planiranje pa je predvidel globlji padec (v skladu z zgoraj rečenim), in sicer od dosežanih cca 15 na cca 9 (= znižanje za 40%). Po statistični metodi redukcije velja za nas (ISKRO) tista stopnja regresije, ki je bila izračunana za slovensko industrijo, to pa je od 100 na 60, ali konkretno od letošnje stopnje rasti ZP ISKRA 33 na stopnjo 20 v letu 1970. Ta izračun daje vrednost proizvodnje 1.550.000.000 N. din. Tudi po nekaterih drugih izračunih je to število najtrdnjeje v območju verjetnosti. Vztrajanje pri letošnji stopnji porabe bi bilo vsekakor iluzorno. (Brez nadaljnega smatramo, da bo elektroindustrija (s po udarkom na elektroni) še nadalje tista ali pa vsaj ena tistih panog, ki bodo imele najvišjo stopnjo rasti. V jugoslovanskem merilu si jo deli letos s kemijo, v slovenskem pa je sama na vrhu.

Ocene ostalih elementov poslovanja so več ali manj podrejenega značaja, ker zavisijo od proizvodnje.

Letošnji porast števila zaposlenih je bil glede na splošne norme pretiran. To vemo tudi iz izkušenj preteklih let. V letu 1967 je bil porast 0,3% v l. 1968 pa 2,4%, medtem ko je bil v obeh letih porast proizvodnje 5,3% odn. 20,8%. Analogno temu smatramo, da je v prihodnjem letu rast 2,4 odstotka popolnoma zadostna. Hkrati pa menimo, da je v sedanjem številu zaposlenih za letošnjo proizvodnjo dokajšnja rezerva.

Rast osebnih dohodkov je tesno povezana ne le s produktivnostjo, ampak očitno še bolj s porastom življenjskih stroškov. V Sloveniji predvidevajo porast OD med 10—11%, letošnji je bil 15%; za naše podjetje računamo z 10%, dasi smo letos za 2% pod slovensko rastjo. (V državnem merilu računajo s 14-odstotnim povečanjem).

Glede obratnih sredstev se obeta v prihodnjem letu sprememba proporcij. Vsekakor je realno računati s porastom kreditov, ki pa mora biti dosti manjši od porasta proizvodnje, kajti sredstva, vezana v terjatvah, se bodo pričela sproščati.

Zaradi relativno zelo visokega letošnjega dobička, se bo povečala tudi lastna udeležba v obratnih sredstvih.

Pri zalozah moramo računati z naraščanjem že zaradi večjega obsega proizvodnje, glede na zasičevanje tržišča pa še posebej z večjimi zalozami gotovih izdelkov. To opazamo že v drugem polletju 1969. Terjatve do kupcev se bodo z ozirom na nove ukrepe zoper nelikvidnost morale pričeti vračati v normalne okvire, kar bo najbrž trajalo nekaj let. To zniževanje pa je logično povezano z zniževanjem obveznosti do dobaviteljev, zaradi česar se predvideni stopnji rasti le malo razlikujeta.

Nabava je povsem odraz proizvodnje in ima kot vedno tudi v tej oeni isto stopnjo.

Prodaja pa bo z ozirom na spremenjeno situacijo na trgu imela malce nižji porast zato pa višje zaloge.

Letošnji uvoz je povsem nenormalen. Za drugo leto smo ga ocenili v višini, ki odgovarja povprečnemu odnosu med proizvodnjo in uvozom v zadnjih letih. K znižanju uvoza nas posebej navaja še dejstvo, da bo iz letošnjega leta izšlo naše podjetje z deviznim deficitom (glede na izvoz) in pa obljubljeni predpis, ki bo nelikvidnim podjetjem zavrli uvoz.

Če kaj, potem je težko napovedati izvoz. Vemo, da se mora povečati, saj je dobršen del proizvodnje preračunan na to (zlasti elementi za elektroniko). Vemo pa tudi da si ponudba in povpraševanje na svetovnih trgih ne bosta več v tako ugodnem razmerju kot letos. Z nižjim porastom od letošnjega računajo tudi državni plani. Računajoč s temi momenti, menimo, da je vrednost 15.000.000 dolarjev dovolj realna, seveda s tem, da že osvojenih tržišč ne bomo zapustili, da pa bo postopno razširjenje dejavnosti

potekalo z normalno intenzivnostjo.

Letošnji obseg investicij je glede na dogajanja v zgodovini ISKRE zelo majhe. Letos se je tudi zaključila tkzv. generalna rekonstrukcija. Že nekaj let pa opažamo, da naraščajo vlaganja iz lastnih sredstev tovarn. Več kot upravičeno je zato pričakovanje, da se bodo lastne investicije okrepile, še zlasti ker bodo z razmeroma visokim letošnjim dobičkom zato podani boljšji pogoji.

Celotni dohodek je samo finančni odraz proizvodnje oz. prodaje in ga ni potrebno komentirati. Pač pa bi glede predvidenega dobička, oz. sredstev za sklade dejali, da je to najnižja vrednost, s katero po našem mnenju lahko računamo. Vzeli smo namreč isto profinito stopnjo, kot je letošnja, čeprav bodo različne notranje sanacije v organizacijah opravljene pretežno že letos in bi morala ostati realna profinita stopnja v prihodnjem letu bolj neokrnjena od letošnje.

Iskra

SOZD Iskra
Izobraževalni center
Ljubljana
in
Področje kakovosti
SOZD Iskra

razpisujeta strokovno izpopolnjevanje na temo

Celovito obvladovanje kakovosti

v času od 12. 4. do 15. 4. 1988

Izobraževalni center je v sodelovanju s področjem kakovosti v okviru letnega programa izobraževanja pripravil program za izobraževanje z osnovami celovitega obvladovanja kakovosti (CEOK). Razpisani seminar je namenjen vodilnim in vodstvenim delavcem vseh profilov v DO in TOZD. Udeleženci se bodo seznanili z osnovami celovitega obvladovanja kakovosti kot sistema in se usposobili za pripravo in izvedbo CEOK.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

1. Kakovost, cena in rok dobave kot osnove tržnega pristopa
2. Celovito obvladovanje kakovosti kot sistem
3. Zagotavljanje kakovosti pri razvoju
4. Obvladovanje kakovosti pri trženju
5. Vsebina in vrstni red uvajanja programa za celovito obvladovanje kakovosti
6. Princip dela pri CEOK.

Čas in kraj: s programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli 12. 4. ob 9. v Kompasovem Hotelu v Ribnem (pri Bledu). Zaključek seminarja bo dne 15. 4. 1988 predvidoma ob 14.

Prijave: prijavnice pošljite najpozneje do 4. 4. 1988 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XII. Podrobnejše informacije o vsebini in izvedbi seminarja dobite v Izobraževalnem centru SOZD Iskra na tel. št.: (061) 222-212.

Knjige za vse mesece

V osmi številki našega glasila smo objavili daljši prispevek dr. Bertonclja in ga opremili z ilustracijami iz letošnjega koledarja, ki ga je izdala naša TOZD CAOP v sestavi naše delovne organizacije ZORIN.

roda, skratka »predložek, ki s svojo navzočnostjo izboljšuje, onemogućuje, ali pa se preprosto ujema z okoljem«. In v smislu tega dejstva smo lahko veseli, da so naši obiskovalci

in fotografi, med njimi tudi oblikovalci omenjenega Iskrinega stenskega koledarja, dosegli tako visoko jugoslovansko priznanje na tem področju.

D. Ž.

Omenjeni koledar je vsekakor izviren in zanimiv po svoji zasnovi in izvedbi in zato ni nič čudnega, da je na letošnjem jugoslovanskem natečaju za najboljši koledar leta, ki ga že deset let organizira poslovna skupnost Grafoimpex iz Zagreba, prejel eno izmed peterih enakovrednih nagrad, ki so jih poleg našega koledarja MIKE Iskra (likovno oblikovanje Ranko Novak, fotografije Milan Pajk, ki je hkrati tudi dobitnik nagrade za najboljšo fotografijo) prejeli še koledarji Muzeja Mimare (likovno oblikovanje Studio Znak in Ranko Novak), koledar Lesnine (oblikovalec Jani Bavčar), koledar Tempo (Studio International, Boro Ljubičić) in koledar Mestnega gledališča ljubljanskega (Studio Vipotnik). Za najboljši letošnji koledar pa so v Zagrebu razglasili in nagradili z »Zlatim zmajem za 1988. leto« koledar AERO, delo oblikovalca Radovana Jenka in fotografa Dragana Arriglerja. Kot je razvidno iz nagrad in priznanj, so največ nagrad prejeli prav slovenski oblikovalci in fotografi, kar priča, da je dizajn pri nas na evropski ravni.

Ob tem še zapišimo, da predstavljajo omenjena priznanja za stenske koledarje, imenovane tudi knjige za vse mesece, svojevrsten odgovor na poplavo podobnih koledarjev, ki preplavljajo naš novoletni trg, med katerimi pa bi lahko pretežno večino uvrstili med tako imenovani kič. Tako je bila tudi letošnja koledarska produkcija, namenjena najširšemu občinstvu, v znamenju Garfieldovih koledarjev in Breninih variacij, novokomponiranih vulgarnih travestij torej medijev, ki bi naj bili izziv slehernemu oblikovalcu. Kljub vsemu temu pa je stenski kokledar vendar eden izmed najmnogičnejših načinov vizuelne komunikacije, pri tem pa seveda tudi zelo pomemben činitelj vizuelne kulture slehernega na-

KNJIGE SVIH MESECOV

Vec godinama knjige svih mesecov, zidni i njima slični kalendariumi stizu na domaće novogodišnje piasitu iz nepreglednog kičice ravno iz ovogodišnja ka-univerzuma. Tako je i ovogodišnja kalendariska produkcija namijenjena si-potranih vulgarnih travestija medija koji bi trebao biti izazov svakom dizajneru. No da je zidni kalendar ipak je-dan od najmasovnijih načina vizualne komunikacije a time i vrij značajan ci-nilac vizualne kulture jednog naroda. -predložak koji svojim prisustvom una- preduje, zagaduje ili se jednostavno aklapa u ambijent. - činjenica je zna- na i već punih deset godina stimulirana

jugoslavenskim natjecajem za najbolji zidni kalendar zajednica Grafoimpex zira poslovna zajednica najboljim Na ovogodišnjem natjecaju najbolim kalendarom u cjelini proglašen je i -Zlatnim zmajem za 1988 godinu- na- graden kalendar AERO djelo dizajnera Radovana Jenka i fotografa Dragana Arriglerja. Pet ravnopravnih nagrada osvojili su kalendar MIKE Iskra (likov- no oblikovanje Ranko Novak, fotograf- ja Milan Pajk, ujedno i dobitnik nagrade za najbolju fotografiju) kalendar Muze- ja Mimare (likovno oblikovanje Studia Znak i Ranka Novaka), kalendar Lesni- ne (dizajnera Jania Bavčara), kalendar Tempo (Studio International Boro Ljubi- čić) i kalendar Mesnog gledališća (Stu-

dio Vipotnik). Poseb- bolji dizajn dobio je dok je najoriginalni- glashen kalendar Ter- nional (Boro Ljubi- kalendar) bit ce iz grebačke Skolske 15 veljače

TELA ima verjetno najbolj družabne zimske igre

Ste se morda udeležili lanskih Iskrinih zimskih športnih iger na Kobli — letošnje so zaradi orkankega snežnega meteža na Rogli odpadle — ali pa nekaj prejšnjih v Kranjski gori? V tem primeru ste gotovo opazili, če seveda tudi vi niste bili med tistimi, da se je po uradnem delu tekmovanja, torej po veleslalomski tekmi in razglasitvi rezultatov ter po obvezni »sindikalni klobasi« domala vsa Iskrina smučarska družina skoraj v nekaj minutah razšla, razšla čeprav bi se moral šele takrat začeti najbolj družabni, veseli in sproščeni del po vsem »boju« z desetinkami in stotinkami na smučišču. Prav temu družabnemu in spoznavnemu delu pa so te igre, v tem primeru se nam zdi pridevek »sindikalne« kar pravšnji, tudi najbolj namenjene.

Skoraj nasprotje temu pa so tradicionalne zimske športne igre smučarjev iz Avtomatike TELE. Takoj je treba tudi pripomniti, da takšnih iger — seveda jih bomo podrobneje predstavili — na ravni celotne Iskre skorajda ni mogoče izvesti, in to zaradi prevelikega števila nastopajočih.

Prva razlika je že v tem, da se jih udeležujejo tudi družinski člani zaposlenih v Teli. In na Rakitni pri Ljubljani, kjer so bile prejšnjo soboto te igre, se je zbralo nad 100 Tellašev, mnogi med njimi tudi z ženami oz. možmi in otroki.

Da, igre so bile na Rakitni, to pa je tudi že druga razlika od vseмогоčih zimskih »...iad.« Fantje iz Telle namreč organizirajo te igre vedno nekje blizu Ljubljane in jim še na konec pameti ne pade, da bi šli na kakšno, za nas, mondeno smučišče. Tako po eni strani prihranijo nekaj denarja za smučarske karte, saj imajo tudi svojo vlečnico, ki pa je na Rakitni niso potrebovali, po

drugi plati pa je tisti dan ali bolj rečeno tisto urico ali dve smučišče res samo njihovo. Pozneje pa tudi bližnje gostišče...

V tem stilu poteka že nekaj letu-

»Tako zavravno vozi pa je še vedno tako nizek,« je bil eden izmed komentarjev po tem štartu Janeza Podlesnika.

Še preden se je končala veleslalomska »dirka«, se je z žara pred gostiščem na Rakitni že prijetno kadilo.

di tekmovanje samo. Janez, Mitja, Lado in drugi člani Teline smučarske sekcije so se že pred desetletjem odločili za približno naslednje vodilo iger: kdo bi še ob prostem

času na tako prijetnem srečanju razmišljali o minutkah, desetinkah ali celo stotinkah. Če se komu seveda to ljubi, pa naj.

Verjetno ni treba posebej poudarjati, da sta toplo marčevsko sonce in lasten žar pred gostiščem na Rakitni ob jezeru kmalu »spraznila« smučišče. Seveda smo igre izkoristili tudi za pogovor z organizatorji in udeleženci teh, lahko bi jim rekli kar družinskih smučarskih iger. Najprej smo dali besedo **Janezu Podlesniku**. Tole je dejal:

»Telina smučarska sekcija se je že pred leti odločila, da morajo biti naše zimske športne igre bolj družabne. To nam uspeva še zlasti zato, ker se jih udeležujejo tudi družinski člani Teline delavk in delavcev. Ko smo začeli, nas je bilo približno deset najbolj zagnanih, zdaj nas je pa že kar sto. Letos se nam je priključil še Razvoj, čeprav v skromnem številu, prepričan pa sem, da jih bo prihodnje leto vsaj še dvakrat, če ne kar trikrat več. Tudi udeleženci teh naših srečanj podpirajo idejo, da igre ne smejo biti samo tekmovalne. Desetinke in stotinke na veleslalomu nas skoraj ne zanimajo. Samo za primer naj povem, da smo imeli tudi že takšno tekmo, ko je moral tekmovalc najprej več metrov »štampati« navzgor do prvih vrat, sredi proge pa se je moral nato še ustaviti, da se je okrepljal s »takratkim«. Lahko bi naštel še več takšnih smučarsko-družabnih primerov, seveda pa je po tekmovanju vedno v »ospredju« tisti najbolj zanimivi, kulinarični del. Včasih na žaru nekaj spečemo, kot npr. danes, drugič skuhamo, itd.«

Lojze Dolinar — vodja vzdrževanja: »Vsako takšno športno srečanje je izredno dobro in koristno za spoznavanje ljudi, kajti tukaj ni tiste napetosti, ki se marsikdaj pojavlja med delom v službi. Sodelavci se spoznajo, sprostijo in so pozneje odnosi tudi v službi bistveno drugačni. Prav zato v Teli načrtujemo tudi v poletnem času nekaj takšnih rekreativno-družabnih srečanj. Eno takšnih bo kolesarski izlet, ki se ga bodo, podobno kot tu na smučišču, udeležili tudi člani družin Iskrašev. Seveda bo-

mo tudi takrat zaključili izlet s piknikom.«

Lojze Pirc — skupinovodja: »Tudi s tem, ko se udeležujemo takšnih srečanj, dokazujemo, da živimo s tovarno. Nič novega ne bom povedal, če rečem, da preži-

pogovorim kot s prijatelji. Stroški za takšno srečanje so minimalni glede na to, kaj pomeni za nas. Še nekaj ugotavljam: iz leta v leto nam je takšna sprostitve veliko bolj potrebna kot tista gmotna plat.«

LD (foto LD)

Lahko bi ugotovili, čigav sin je tale mladi smučar, gotovo pa je odnesel najlepše spomine na Teline igre.

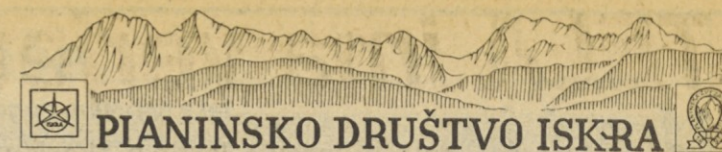
vimo v službi tretjino svojega življenja, s takšnimi izlety pa si lahko to obdobje precej olajšamo. Nekaj pa opažamo kolikor bolj pada življenjski standard, bolj se ljudje med seboj družijo.«

Matija Žnidaršič — samostojni tehnolog: »Potrebovali bi več takšnih družabnih srečanj. V službi se neprestano pehamo za nečem, med takšnimi srečanji pa se sprostimo, pozabimo na delo in bolj gledamo kot človek na človeka. Danes imamo tudi srečo z vremenom, nekoliko pa sem razočaran nad udeležbo: od približno 700 zaposlenih v Teli nas je prišlo na Rakitno skupaj s družinskimi člani le okoli 100. Prav prejle sem opazoval, kdo vse je prišel, in ugotovil nekaj zanimivega: možje, ki delajo v Teli, so pripeljali celotno družino, medtem ko je žensk iz Tele zelo malo.«

Marjan Sterle — vodja materialne operativne priprave: »Mislim, da je takle način, ko si odtrgamo svoj prosti čas, veliko vreden, in sicer tako zaradi bolj objektivnega spoznavanja sodelavcev, kot tudi zato, da se odpočijemo. Letos nas je vsaj polovico več kot prejšnja leta in nam je torej širša organizacija tudi uspela. Takšna srečanja mi pomenijo predvsem to, da se s sodelavci lahko

Smučarjem in še (nesmučarjem) iz Tele gotovo ni potrebno predstavljati, kdo so ti trije v ospredju te slike.

Kriška stena — turni smuk

Greste z Iskrinim planinskim društvom v soboto, 2. aprila na turni smuk izpod Kriške stene? V tem primeru se prijavite pri Bredi Jančar po telefonu 556-141/506, od udeležencev pa je zdaj odvisno, kako bomo potovali v Kranjsko goro in naprej proti Krnici: ali z lastnimi avtomobili ali pa z avtobusom. Seveda bi bilo bolj udobno in hitreje z osebnimi avtomobili, o tem pa se moramo dogovoriti z Bredo in drugimi udeleženci izleta.

Ker pač vsi, ki želijo na ta znani turni smuk, verjetno nimajo avtomobilov, se gotovo ne bo težko dogovoriti o morebitni delitvi prevoznih stroškov. V nasprotnem primeru bo pač treba na avtobus, ki iz Ljubljane odpelje ob 6.30.

Izlet bo vodil znani slovenski vodnik Peter Janežič-Petrač.

Sonnblick 3106 m — turni smuk

Vodja turno-smučarskega izleta na znameniti Sonnblick Marijan Ručigaj nam je poslal tale lepo napisani razpis:

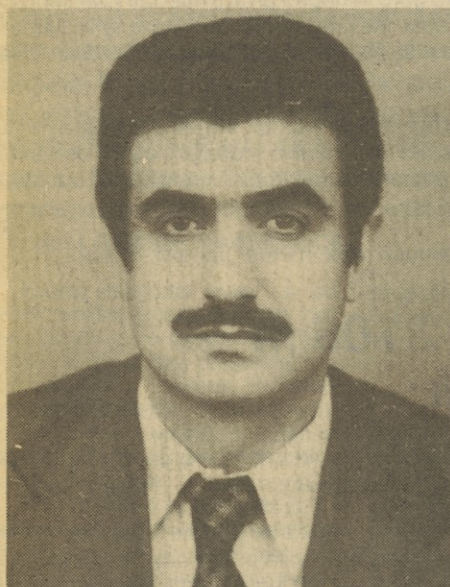
PD Iskra prireja 9. aprila turno-smučarski izlet na lepota v Visokih Turah — na Sonnblick. Pot nas bo vodila prek Podkorna, Beljaka in Spitala do Heiligennbluta. Takoj nad tem turističnim krajem bomo zavili s ceste in si na snegu navezali dereze ter »odpraskali« proti vrhu. Hoje bo približno 4 ure. Po počitku in čaju v observatoriju bo sledil rajski spust v dolino.

Zaradi manjših stroškov bomo odšli na pot v soboto, 9. aprila ob 22. Malo bomo podremali med vožnjo ter si nato v siju čelnih svetilk utrlji pot v — jutro. Odhod bo z vso turno smučarsko opremo izpred Hale Tivoli v Ljubljani ob 22., izpred kranjske Creine pa pol ure pozneje. Turni smuk je srednje zahteven. Cena izleta je 15.000 dinarjev.

Na smučarskih tekmah je ponavadi največja gneča pred žičnicami, na Rakitni pa je bila na dveh koncih — pred žarom in tam, kjer so delili sokove in...

Umrl je Radivoje Tomić-Čano

Teško je pisati o človeku, ki smo ga poznali le bežno, še težje, pa če je to nekrolog, nekrolog ob smrti Radivoja Tomića, Čana, človeka, ki so ga Iskraši v Beogradu, pa naj bo to v prodaji, predstavništvu ali servisu, cenili kot redko katerega svojega sodelavca.

S Čanom smo se srečali le ob 30-letnici beograjske filiale zadnje dni leta 1982 in nato še enkrat pozneje, ko nam je kot eden najstarejših — po delovnem stažu v Iskri in ne po letih — predstavil začetke in razvoj Iskre v našem glavnem mestu. Še bolj kot ti dve srečanji pa nam je os-

tal v spominu dogodek, ki se je pripetil še nekaj let prej: Iskra je leta 1978 odpirala v ulici Maršala Tolbuhina prenovljeno prodajalno, že po tradiciji pa bi jo moral odpreti Radivoje Tomić kot pionir in ustanovitelj vseh Iskrinih prodajaln v Beogradu. Zaradi bolezni se slavja žal ni mogel udeležiti, peščica nas Iskrašev iz Ljubljane, ki Čana skorajda ni poznala, pa sprva ni mogla razumeti beograjskih Iskrašev, ki so bolj kot o novi trgovini govorili o Čanu in obžalovali, da ni prišel na slavje. Slavje brez Čana ni bilo slavje...

In tega nadvse priljubljenega Iskraša ni več. Njegovi beograjski sodelavci so se od Čana poslovili z naslednjimi besedami:

Mnogoljudni kolektiv ISKRE a posebno kolektiv Filijale Beograd izgubili su jednog od svojih najvrednijih radnika.

Umro je Radivoje Tomić, naš ČANO.

Njegovom smrću za uvek smo lišeni druženja sa čovekom izuzetnih moralnih vrednosti i ljudskih osobina.

Kolektiv ISKRE u Beogradu od uvek je obilovao dobrim radnicima serviserima i marljivim monterima, vrsnim inženjerima i spretnim komercijalistima sa kojima se s pravom ponosio. Sa jednim od njih, kao simbolom poslovne uspešnosti i sinonimom ljudske dobrote, ponosimo se posebno. To je najpraviji bor medju borovima i najvredniji medju marljivima, to je naš ČANO.

Radivoje Tomić se zaposlio daleke 1957. godine u tada malobrojnoj kolektivi Iskrine filijale, odnosno prodavnice u Beogradu. Od tada pa sve do smrti, više od 30 godina, predano i odano je služio interesima svoje firme i njenih poslovnih partnera.

U veliki grad i veliku firmu došao je iz svog rodnog Sovča — sela nadomak Valjeva a da iz njega, ustvari, nije

nikada otišao. Voleo je svoje selo i svoje seljake, nije zaboravio njihove i svoje običaje. Vraćao se neprestano svojim korenima i duhovnim izvorima, crpeo iz njih novu snagu za nove i sve teže životne zadatke.

U svom relativno kratkom, a po sadržaju bogatom, životu zaista je mnogo učinio. Radeći predano i marljivo na poslu je mnoge zore dočekaio i večeri otpratio. Vodio je poslove prve i jedine Iskrine prodavnice u zemlji. Kao uzor mladima i oslonac starijima bio je generator i realizator Iskrine trgovačke mreže u Jugoslaviji.

Maksimalnim angažovanjem na poslu, često je svesno zapostavljao svoje privatne obaveze. Bio je čovek koji je manje dobijao nego što je stvarao. Svojim radom i moralnom čistotom nije stvorio veliko imanje ali je postao veliko ime. Ime Radivoja Tomića uvek se izgovaralo sa punim poštovanjem u svim organizacionim delovima našeg velikog kolektiva.

Vest o njegovoj preranoj smrti sve nas je ujedinila u spremnosti da podelimmo bol sa njegovom porodicom i da joj i u buduće ukažemo svu pažnju i pružimo svaku pomoć.

Dragi naš ČANO.

Tužni smo što smo Te izgubili ali smo ponosni što smo Te imali.

Ljudi se radjaju i umiru a sećanja na ljude ostaju. Sećanje na Radivoja Tomića, dok živimo ispunjavaće nas najuzvišenijim osećanjem duga za dobro koje si nam učinio i za lični primer kojim si nas učio.

Ako u životu ima časnog a u smrti lepog onda TEBE, dragi naš ČANO nije mimoišlo ni jedno ni drugo.

Putuj ponosan i počivaj mirno.

Neka Ti je večna slava i večno hvala!

LD

Zahvale

Ob smrti mojega očeta

Karla Juršiča

se iskreno zahvaljujem sodelavcem Iskre Avtomatike, TOZD RI za izrečeno sožalje, cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti in sindikatu za denarno pomoč.

sin Jurij Juršič z družino

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta

Maksa Gerbca

se iskreno zahvaljujem OOZS TOZD Sistemi in vsem sodelavcem DO Iskre Avtomatike za podarjeno cvetje ter za spremstvo ob njegovi zadnji poti

hčerka Majda Gerbec z družino

Ob smrti najine drage mame

Marije Klemenčič

se iskreno zahvaljujeva sodelavcem iz DO Kibernetika in ERO za podarjene vence in denarno pomoč ter spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoča: hčerka Metka Rajgelj in sin Tomaž Klemenčič

KOTIČEK ZA PLETILJE

Pletilke

— pletilke premažite z lakom za nohte pa bo pletenje lažje
— lesene pletilke pred uporabo nekajkrat podrgnite ob kos parafina

Ostanki volne

Če radi pletete, imate prav gotovo predal, v katerem shranjujete ostanke volne. V tem predalu ne more biti največjega reda, ker se niti, ki vise s posameznih klobčičev, zelo rade zapletajo. Zato konec vsake niti s selotejpm »pritrdite« na klobčič, nato pa lahko z elastiko spojite istovrstne klobčiče pa boste dobili le nekaj večjih zavitkov, ki bodo lahko vedno lepo zloženi.

Stare pletenine

Starih pletenin ne zavrzite četudi so povsem neuporabne. Sprajte jih ter spletite raznobarno volneno odejo.

Dnevnik pletenja

Da bi lahko posamezne predmete, ki ste jih spletli za posamezne družinske člane, tudi brez težav popravili, ali pa na primer spletli še enak pulover, za sorodnika, vodite majhen dnevnik. Vanj vpisujte, s kakšno volno pletete, kakšne znamke je in številke barve, s kakšnimi iglami pletete ter morda kak opis vzorčka. Tako boste dobili zelo dragocen priročnik, ki vam bo vedno v marsičem v pomoč.

Pletenje z belo volno

Če pletete z belo volno, boste kljub skrbnemu umivanju rok opazili, da je pletenina umazana. Poskusite plesti tako, da si vsakič, ko začnete plesti, napudrate dlani in prste z otroškimi pudrom.

Klobčič volne

Klobčič volne se ne bo kotalil po vsem prostoru, če ga vstavite v plastični lijak ter skozi najožji del napeljete nit.

Pletenje moherja

— ko pletete z moherjem, morate vsak del jopice, ali puloverja pred končnim šivanjem sščetkati z grobo ščetko za lase. Samo tako bo vaš izdelek res lep.

— še ena skrivnost pri pletenju posameznih delov iz moherja: na določeno število vrstic, ki jih spletete z volno, vpletite vrstico bombažne preje iste barve, kot je volna.

Zaznamovanje zank pri pletenju

Ko ste spletli deset zank, vsta-

vite volneno nit druge barve, tako ne boste imeli nobenih problemov, tudi če bi vas prekinili med pletenjem. Ko bo posamezni del oblačila spleten, nit kratko in malo izvlečete.

Vzorec žakar

Da bi dobili pri pletenju res lep vzorec žakar, morate zanj uporabljati svetlo, debelejšo volno skupaj s tanjšo volno temne barve.

Uporabni ostanke volne

Iz ostankov volne lahko skvačkate verižico, iz katere nato z debelimi pletilkami spletete preprogo.

Stara volna

Volno, ki ste jo dobili, ko ste razparali pulover, ali jopico, lahko obnovite tako, da jo navijete na plastično steklenico ter jo skupaj z njo potopite v mlačno vodo. Nato vlijete v steklenico vrelo vodo ter volno počasi sušite na soncu. Ob koncu pa še navodilo za izdelavo...

Modre nogavice

Potrebujemo: 100 g modre volne, 50 g bele volne, 50 g roza volne, nekaj zelene volne, pletilke št. 3,5

Vzorci: patentni (1 desna, 1 leva p.), gladke desne (1 vrsta desnih, 1 vrsta levih p.).

Navodilo: Z roza volno nasnujemo 76 p. in pletemo 5 cm v patentnem vzorcu. Nadaljujemo v vzorcu gladkih desnih, vpletamo žakardni motiv po shemi. 10 cm od vrhnjega roba snemamo po 1 p. na vsaki strani v vsaki 4. vrsti, 6-krat. V višini 32 cm pletemo 2 vrsti z modro volno, pustimo 15 p. v nemar, in pletemo preko srednjih 34 p. v vzorcu gladkih desnih z modro volno. Po 13 cm snemamo 1 p. v sredini, in nato snemamo po 1 p. na vsaki strani, 2 p. od roba. Snemamo v vsaki 2. vrsti, 12-krat. Preostale p. zazankamo v eni vrsti. Petlje, ki smo jih prej pustili v nemar, preložimo na eno pletilko, napletemo z modro volno, pri tem pustimo v vsaki 2. vrsti na vsaki strani po 1 p. nepodpleteno. Najprej 1. p., nato 2 p., nato 3 p. nepodpletene, in tako naprej, skupaj 10-krat. Pletemo dalje, sedaj vzamemo v vsaki 2. vrsti po 1 p. več v pletenje, od petelj, ki smo jih prej puščali nepodpletene. Pletemo v vzorcu gladkih desnih 13 cm, nato izdelamo konico kot za vrhnji del nogavice.

Izdelava: prelikamo, sešijemo po šivu zadaj in po stopalu.

Dobro je vedeti

Štiri vrečke in kratke hlače iz starih dolgih hlač

Stare hlače lahko v celoti uporabimo za izdelavo štirih vrečk ter šolske torbe. Iz hlačnic lahko izdelate vrečke za copate ali kaj drugega, preprosto tako, da posamezno hlačnico prerežete na dva dela, vsak del na enem koncu zašijete, na drugem pa zarobite, tako da lahko vanj vstavite vrvico. V teh vrečkah bo lahko šolar prenašal copate, ali druge drobnarije, lahko pa vam bodo koristile tudi v gospodinjstvu.

Od starih hlač so po izdelavi vrečk ostale še kratke hlače, če so vam všeč, jih le zarobite.

Iz stare kitare — stenski okras

Če imate staro, poškodovano kitaro, lahko napravite zelo dekorativen okras za steno.

Kitaro očistite ter pritrdite nanjo nekaj dodatnih lesenih letvic, na katere obesite najrazličnejše ogrlice, zapestnice in drug nakit.

Vžigalice

bodo ostale dolgo uporabne, če boste njihove glavice namočili v vosek, ki kaplja s sveče.

Album za fotografije — naredi sam

Sami lahko naredite album za fotografije. Zanj potrebujete le fascikel in nekaj ovitkov iz prozornega polivinila. Ovitke preluknjajte z luknjačem in jih vložite v fascikel. Nato v ovitke le še razvrstite fotografije.

PLANINSKI OBVEŠČEVALEC

Planinski izleti v aprilu

Člane delovnih kolektivov DO-Iskre iz Kranja, ljubitelje planin in izletov obveščamo da bo Planinska sekcija DO-Iskre iz Kranja organizirala, v mesecu aprilu, naslednje planinske, turno-smučarske izlete in udeležbe na pohodih;

- 2. IV. (sobota) — turno-smučarski in planinski izlet na Viševnik
- 9. IV. (sobota) — planinski izlet na LISCO
- 16. in 17. IV. (sobota, nedelja) — turno-smučarski izlet na Hohalm Spitze
- 30. IV. do 6. V. (prvomajski prazniki) — pohodniški izlet na Stromboli in Vulcano (Italija)

Razpisi za posamezne izlete bodo v aprilu objavljeni v glasilu Iskra in na oglasnih deskah DO, iz njih pa bodo razvidni vsi podatki o izletih, cena, prijavljanje in vodenje izletov.

Člani kolektiva DO-Iskre se prav tako lahko udeležijo izletov, ki jih bo v aprilu organiziralo matično planinsko društvo iz Kranja;

- 9. IV. (sobota) — pohodniški in planinski izlet v Vače in na Zasavsko goro
- 23. IV. (sobota) — turno-smučarski in planinski izlet na Kotovo sedlo
- 27. IV. (sreda-praznik) — turno-smučarski in planinski izlet na Kalški greben

Razpisi za izlete matičnega PD — bodo objavljeni v glasilu GLAS. Vabljeni na izlete!

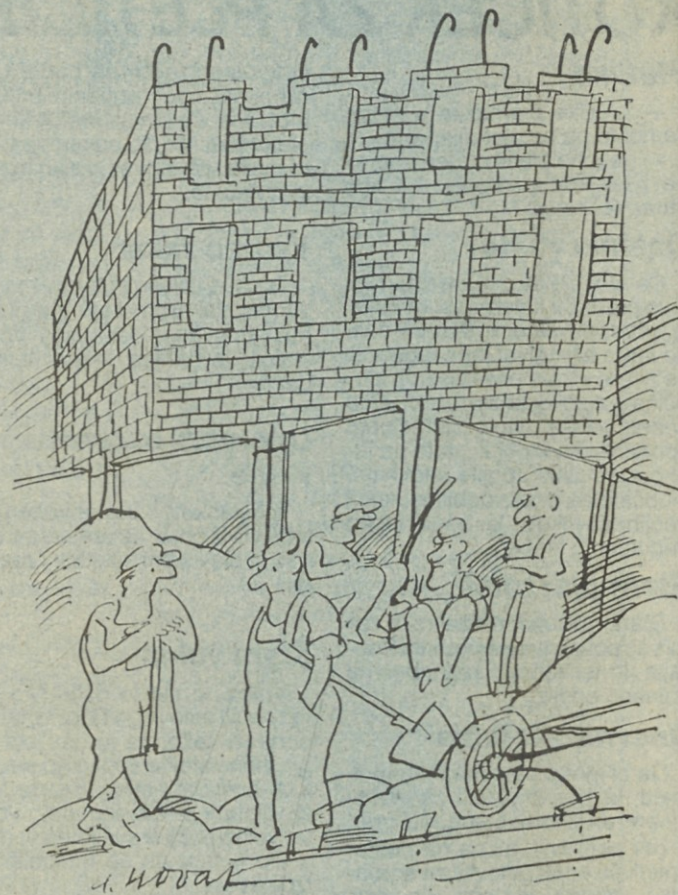
Turni smuk z Viševnika

Planinska sekcija DO Iskra-Kranj vabi planince, posebno pa še prijatelje turnega smučanja na vsakoletni zimski vzpon na Viševnik, ki bo v soboto, 2. aprila 1988. Odhod avtobusa bo ob 7. izpred hotela Creine.

Peljali se bomo skozi Bled in Zatrnik na Pokljuko do Rudnega polja. Od tu je do vrha 2050 m visokega Viševnika le dobri dve uri zmerne hoje. Že sam pogled na okoliške vrhove z očakom Triglavom nam bo bogato poplačal ves trud. Tisti, ki bodo vzeli s seboj tudi smuči pa bodo deležni še zelo lepega in prijetnega smučanja nazaj v dolno. Vodniki Jože, Metka Šparovec in Jože Trilar priporočajo udeležencem ustrezno obutev in zimsko opremo; smuči, palice, ali cepin.

Prijave in vplačila 3000 din sprejema Olga Pajk v tajništvu DO-ERO, do vključno srede, 30. marca, ali do zasedbe avtobusa.

»PLANINSKI SREČNO«

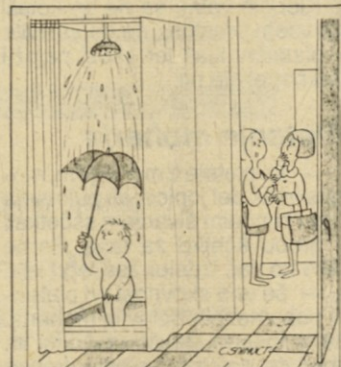
— To ni prekinitev dela, to je malica, samo jesti nam je zmanjkalo...

				ISKRA	LESENA PRIPRAVA ZA ROČNO PREDENJE	NAPRAVA ZA DOLOČENO OPRAVILO	MESTO V ZAH. MAKE-DONIJI	TONE TOMŠIČ	HRVAŠKI «PETROL»	VOZILO ZA PREVOZ TEKOČIN	ČLAN KAKEGA AKTIVA
				KARTON ZA VNAŠANJE PODATKOV KARTOTEKA							
				ZADNJI ZGORNJI DEL OBUVALA							
				IZRASTEK NA GLAVI				NEMŠKI FILOZOF			
				ITAL. PISATELJ (IPPOLITO)				OTOK V NEAPELJ. ZALIVU			
				<p>NI NOBENEGA DVOMA, ZNAKI POMENIJO: »KDOR TO BERE JE...«</p>						TITAN	
AVTOR: RUDI MURN	KONJSKI TEK	BIKOBORSKI VZKLIK	NIKOLAJ KOPERNIK	SLIKARKA KOBILICA						EVENTUALNO OREL IZ GERMAN. MITOLOG.	
GLASBENA PRIRE-DITEV				KRAJ NAD VIPAVO				VREDNOSTNI PAPIRJI			
POSTELJNA NIŠA								TONE PAVČEK			
SELEN			ZLITINA ZA SPAJANJE KOVINSKIH DELOV			STANJE ZAMAKNJE-NOSTI (HIPNOZA)					
						GUSAR					

Zahvala

Vsem sodelavcem v DO ERO se iskreno zahvaljujem za lepo darilo ob odhodu v pokoj in jim želim še veliko delovnih uspehov in osebne sreče

Ludvik Vrhovnik

»Ne, ne, moj sin se nič več ne boji, kadar mora iti pod prho. Prav zdaj je odšel tja in prav nič se ne joče.«

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željenzov, tehnični urednik: Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.